

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์นี้ ได้มาจากแบบสอบถาม ที่ส่งไปยังอาจารย์ผู้สอนวิชา
ศึกษาระดับ 23 ชุด และนักศึกษาระดับ ป.ศ.ปีที่ 2 400 ชุด จากวิทยาลัยครู 10 แห่ง
แบบสอบถามอาจารย์ได้รับคืนครบ 23 ชุด ส่วนของนักศึกษาได้รับคืน 374 ชุด
คิดเป็นร้อยละ 93.50 เมื่อได้รับข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์
ข้อมูลทางวิธีการที่ได้แสดงไว้ในบทที่ 3 ผลของการวิเคราะห์มีดังนี้

ก. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามอาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาระดับ

ภาคที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาระดับ

สถานภาพของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม

อาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 23 คน จากวิทยาลัยครู 10 แห่ง เป็นอาจารย์
ชาย 14 คน คิดเป็นร้อยละ 60.87 เป็นอาจารย์หญิง 9 คน คิดเป็นร้อยละ 39.13 อาจารย์
ทั้งหมด 23 คน เป็นผู้นับถือศาสนาพุทธ

อาจารย์ที่สอนวิชาศึกษาระดับมีอายุตั้งแต่ 26-45 ปี อายุเฉลี่ย 31 ปี ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานอายุของอาจารย์เท่ากับ 4.23 ปี

อาจารย์ที่สมรสแล้ว 12 คน คิดเป็นร้อยละ 52.17 เป็นโสด 11 คน คิดเป็น
ร้อยละ 47.83

อาจารย์ที่สอนวิชาศึกษาระดับมีคุณวุฒิตั้งสูงกว่าปริญญาตรี 5 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74
มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 18 คน คิดเป็นร้อยละ 78.26

รายละเอียดเกี่ยวกับวิชาเอกที่อาจารย์ได้ศึกษามา ปรากฏตามที่ได้แสดงในตาราง
ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 วิชาเอกของอาจารย์ที่สอนวิชาศีลธรรม

วิชาเอก	จำนวน	ร้อยละ
1. สังคมศึกษา	14	60.87
2. ประวัติศาสตร์	3	13.04
3. ภูมิศาสตร์	3	13.04
4. ภาษาอังกฤษ	1	4.35
5. รัฐศาสตร์	1	4.35
6. อาชีวศึกษา	1	4.35

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่สอนวิชาศีลธรรมส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 60.87 ได้ศึกษาวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก รองลงมาอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 13.04 ได้ศึกษาวิชา ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.35 ได้ศึกษาวิชา ภาษาอังกฤษ รัฐศาสตร์และอาชีวศึกษา เป็นวิชาเอกมา

ด้านประสบการณ์การสอนนั้น ปรากฏว่าระยะเวลาที่อาจารย์ทำการสอนวิชาศีลธรรมมาแล้วอยู่ในช่วงเวลาตั้งแต่ 1-10 ปี คิดเป็นระยะเวลาเฉลี่ยที่อาจารย์ทำการสอนมาแล้ว 3 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระยะเวลาที่สอนวิชาศีลธรรมมาแล้วเท่ากับ 2.44

ในสัปดาห์หนึ่ง ๆ ปรากฏว่าอาจารย์มีชั่วโมงสอนวิชาศีลธรรม ตั้งแต่ 2-14 ชั่วโมง เฉลี่ยสัปดาห์ละ 6 ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ชั่วโมงสอนของอาจารย์เท่ากับ 3.47

วิชาอื่น ๆ ที่อาจารย์สอนนอกเหนือจากวิชาศีลธรรม ปรากฏตามที่แสดงในตาราง

ตารางที่ 2 วิชาอื่นที่อาจารย์สอนนอกจากวิชาศึกษาระรม

รายวิชา	จำนวน	ร้อยละ
1. สังคมวิทยา	4	17.39
2. ประวัติศาสตร์	10	43.48
3. ภูมิศาสตร์	3	13.04
4. หน้าที่พลเมือง	1	4.35
5. หลักรัฐศาสตร์	1	4.35
6. การสอนสังคมศึกษา	1	4.35
7. การศึกษา	2	8.70
8. กฏกรรมศาสตร์	1	4.35

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่าอาจารย์วิชาศึกษาระรมจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.48 สอนวิชาอื่นซึ่งอยู่ในหมวดวิชาสังคมศึกษา คือวิชาประวัติศาสตร์ รองลงมาคือ อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 17.39 และ 13.04 ได้สอนวิชาสังคมวิทยาและวิชาภูมิศาสตร์ ตามลำดับ นอกนั้นอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 3.70 ได้สอนวิชาการศึกษา และอาจารย์ จำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 4.35 สอนวิชาหน้าที่พลเมือง หลักรัฐศาสตร์ การสอนสังคมศึกษา และกฏกรรมศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ระดับชั้นที่อาจารย์สอนวิชาอื่นนอกเหนือวิชาศิลปกรรม

ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา	8	34.78
2. ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง	7	30.43
3. ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูง	7	30.43
4. ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงและปริญญาตรี	1	4.35

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 34.78 สอนวิชาอื่นนอกเหนือวิชาศิลปกรรมในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา รองลงมาอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 30.43 สอนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง อาจารย์จำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.35 สอนทั้งในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงและระดับปริญญาตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 งานพิเศษที่อาจารย์ทำนอกจากงานสอนประจำ

งานพิเศษ	จำนวน	ร้อยละ
1. นิเทศการสอน	7	30.43
2. ที่ปรึกษาของชุมชนกิจกรรม	7	30.43
3. ที่ปรึกษาของนักศึกษา	5	21.38
4. งานฝ่ายธุรการ	1	4.35
5. งานควบคุมหอพักนักศึกษา	2	8.70
6. งานแผนกทะเบียน	3	13.04
7. งานแนะแนวการศึกษา	1	4.35
8. งานบริการการศึกษา	2	8.70
9. งานห้องสมุด	1	4.35
10. หัวหน้าแผนกอบรมฝ่ายจริยศาสตร์	1	4.35
11. เลขานุการแผนกวิชา	1	4.35

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาศีลธรรม ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 30.43 ทำหน้าที่อาจารย์นิเทศการสอนและที่ปรึกษาของชุมชนกิจกรรม อาจารย์คิดเป็นร้อยละ 21.38 ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของนักศึกษา อาจารย์คิดเป็นร้อยละ 13.04 และ 8.70 ทำงานแผนกทะเบียนและงานบริการการศึกษาตามลำดับ อาจารย์จำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.35 มีหน้าที่พิเศษ คือ ทำงานฝ่ายธุรการ แนะแนวการศึกษา งานห้องสมุด หัวหน้าแผนกอบรมฝ่ายจริยศาสตร์ และ เลขานุการแผนกวิชา

จำนวนชั่วโมงทั้งหมดที่อาจารย์สอนทั้งวิชาศีลธรรมและวิชาอื่นรวมกัน ตั้งแต่ สัปดาห์ละ 9-16 ชั่วโมง เฉลี่ยสัปดาห์ละ 12 ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานชั่วโมงสอนทั้งหมดของอาจารย์เท่ากับ 2.56

จากการวิเคราะห์ ปรากฏว่าอาจารย์ส่วนใหญ่จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 82.60 ชอบสอนวิชาศีลธรรม อาจารย์ส่วนน้อย คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 17.39 ไม่ชอบสอนวิชานี้ เหตุผลของการชอบสอนและไม่ชอบสอนวิชาศีลธรรม ปรากฏอยู่ในตารางที่ 5-6 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 เหตุผลที่อาจารย์ ชอบสอนวิชาศีลธรรม

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
1. มีความสนใจในเรื่องศาสนาและจริยศาสตร์	14	73.63
2. ได้รับการฝึกฝนทางการสอนวิชาศีลธรรมโดยเฉพาะ และต้องการฝึกฝนตนเองในวิชานี้ให้ดียิ่งขึ้น	4	21.05
3. เห็นว่าเป็นวิชาที่มีประโยชน์ในการที่จะช่วยพัฒนาเยาวชน	16	84.21
4. เห็นว่าเป็นวิชาที่มีคุณค่า เป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจ ทั้งผู้สอนและผู้เรียน	16	84.21
5. เห็นว่าเป็นวิชาที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	16	84.21

ตารางที่ 5 แสดงว่า อาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 84.21 มีเหตุผลในการชอบสอนวิชาศีลธรรมเพราะเห็นว่าเป็นวิชาที่มีประโยชน์ ในการที่จะช่วยพัฒนาเยาวชน เป็นวิชาที่มีคุณค่าเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจทั้งผู้สอนและผู้เรียน และเป็นวิชาที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อาจารย์จำนวนรองลงมาคือ ร้อยละ 73.63 ให้เหตุผลว่าเพราะมีความสนใจในเรื่องศาสนาและจริยศาสตร์ อาจารย์จำนวนน้อยที่สุดก็ร้อยละ 21.05 ชอบสอนวิชาศีลธรรม เพราะได้รับการฝึกฝนทางการสอนวิชานี้มาโดยเฉพาะ จึงต้องการฝึกฝนตนเองในวิชานี้ให้ดียิ่งขึ้น

ตารางที่ 6 เหตุผลที่อาจารย์ไม่ชอบสอนวิชาศีลธรรม

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
1. เห็นว่าเป็นวิชาที่สอนยากเพราะเป็นนามธรรม	1	25.00
2. ขาดความรู้และประสบการณ์ที่จะสอนให้บังเกิดผลดีได้	4	100.00
3. เห็นว่าเป็นวิชาที่หาอุปกรณ์ หนังสืออุเทศ และกิจกรรมประกอบการสอนโดยยาก	1	25.00
4. เป็นวิชาที่บังคับให้ต้องทำตนเป็น แบบอย่างของนักศึกษามากกว่าวิชาอื่น	2	50.00

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่าอาจารย์จำนวน 4 คน ให้เหตุผลที่ไม่ชอบสอนวิชาศีลธรรมว่า เป็นเพราะขาดความรู้และประสบการณ์ที่จะสอนให้บังเกิดผลดีใ้ใคร่ลงมาอาจารย์จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ให้เหตุผลที่ไม่ชอบสอนว่า เพราะเป็นวิชาที่บังคับให้ต้องทำตนเป็นแบบอย่างของนักศึกษามากกว่าวิชาอื่น และมีอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 25.00 ไม่ชอบสอนเพราะเห็นว่าเป็นวิชาที่หาอุปกรณ์ หนังสืออุเทศและกิจกรรมประกอบการสอนโดยยาก

ศูนย์วิจัยสุขภาพกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 วิธีการที่อาจารย์ใช้เวลาว่างในการเตรียมการสอนวิชาศีลธรรม

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เตรียมการสอนแต่ละบทเรียนล่วงหน้า	13	73.26
2. เตรียมอุปกรณ์การสอนที่จะใช้ประกอบแต่ละบทเรียน	3	34.73
3. อ่านหนังสือประกอบการสอน	22	95.65
4. อ่านหนังสือพิมพ์และบทความเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางศาสนา และพฤติกรรมต่าง ๆ ของเยาวชน	20	86.96
5. ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์ในรายการเกี่ยวกับศาสนา และการส่งเสริมจริยศึกษา	12	52.17
6. ศึกษาค้นคว้าที่มีเนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการสร้างแนวคิดในการสอนศีลธรรมจรรยา	6	26.09
7. รวบรวมข่าว บทความและภาพเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม	16	69.57
8. เขียนบทความหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับศีลธรรม จรรยาและวิถีวัฒนธรรมลงในหนังสือพิมพ์ และวารสาร เป็นบางโอกาส	2	3.70
9. เข้าร่วมสัมมนา หรือรับการอบรมเกี่ยวกับการสอนศีลธรรม	3	13.04
10. เข้าฟังการบรรยาย วิทยุในเรื่องของศาสนาและการส่งเสริมศีลธรรมจรรยา	12	52.17
11. ติดตามศึกษาสถานที่สำคัญทางศาสนา และวัฒนธรรม เมื่อมีโอกาส	12	52.17

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 95.65 ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือประกอบการสอน รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 86.96 ใช้เวลาว่างโดยการอ่านหนังสือพิมพ์และบทความเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางศาสนาและพฤติกรรมต่าง ๆ ของเยาวชน ส่วนอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 78.26 ใช้เวลาว่างในการเตรียมการสอนแต่ละบทเรียนล่วงหน้า และอาจารย์ร้อยละ 69.57 ใช้เวลาว่างในการรวบรวมข่าว บทความและภาพเกี่ยวกับศาสนา อาจารย์ส่วนน้อยคือ ร้อยละ 8.70 ใช้เวลาว่างในการเขียนบทความหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพิธีกรรมจรรยาและศีลปะวัจนธรรม ลงในหนังสือพิมพ์และวารสารเป็นบางโอกาส

ภาคที่ 2 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการสอนวิชาศีลธรรม

- ก. เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเตรียมการสอน วิธีสอน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การใช้อุปกรณ์ การวัดผลและปัญหาการสอน วิชา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงการเตรียมตัวในการสอนวิชาศีลธรรมของอาจารย์ว่าอาจารย์ได้เตรียมตัวในการเข้าสอนวิชาศีลธรรมทุกครั้งหรือไม่ โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้น้ำหนักเฉลี่ยของคำตอบมีค่าตามลำดับ คือ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.00	หมายความว่า	เตรียมตัวอย่างดีทุกครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.60-2.59	หมายความว่า	เตรียมตัวเป็นบางครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.59	หมายความว่า	ไม่ได้เตรียมเลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการเตรียมตัวในการสอนวิชาศีลธรรมมีค่าเป็น 2.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็น 0.50 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ผู้สอนเตรียมตัวในการสอนวิชาศีลธรรมเป็นบางครั้งเท่านั้น เหตุผลในการเตรียมตัวในการสอนเป็นบางครั้ง สรุปได้ว่า เพราะอาจารย์สอนมานานจนจำใจ จึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมตัวทุกครั้ง

ตารางที่ 3 จำนวนเวลาที่ใส่เตรียมการสอนวิชาศีลธรรมแต่ละครั้ง

จำนวนเวลาที่ใส่เตรียมการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. 15-30 นาที	4	17.39
2. 1-2 ชั่วโมง	9	39.13
3. 3-4 ชั่วโมง	7	30.43
4. 1-3 วัน	3	13.04

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 39.13 ใส่วเวลาในการเตรียมการสอนแต่ละครั้งประมาณ 1-2 ชั่วโมง รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 30.43 ใส่วเวลาในการเตรียมการสอนแต่ละครั้งประมาณ 3-4 ชั่วโมง และมีอาจารย์เตรียมการสอนโดยใส่วเวลา 15-30 นาทีและ 1-3 วัน โดยคิดเป็นร้อยละ 17.39 และ 13.40 ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้ศึกษาการตั้งความมุ่งหมายในการสอนวิชาศีลธรรมแต่ละครั้งของอาจารย์ โดยใส่วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของคำตอบมีค่าตามลำดับคือ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.00	หมายความว่า	ตั้งความมุ่งหมายทุกครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.60-2.59	หมายความว่า	ตั้งความมุ่งหมายเป็นบางครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.59	หมายความว่า	ไม่เคยตั้งความมุ่งหมายเลย

ผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการตั้งความมุ่งหมายเป็น 2.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.45 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ผู้สอนใดตั้งความมุ่งหมายในการสอนวิชาศีลธรรมทุกครั้ง

ตารางที่ 9 วัตถุประสงค์ในการสอนวิชาศีลธรรม

วัตถุประสงค์	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจในพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง	19	32.60
2. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำหลักธรรมของพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้	20	36.96
3. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถจดจำเนื้อหาวิชาและสิ่งที่ครูสอนได้ อย่างแม่นยำ	2	3.70
4. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนพิธีในฐานะพุทธศาสนิกชน	13	56.52
5. เพื่อให้ นักศึกษาเป็นบุคคลที่มีเหตุผล รู้จักคิด วิเคราะห์วิจารณ์ได้	15	65.21
6. เพื่อให้ นักศึกษามีทัศนคติที่ดีงาม และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	14	60.37
7. เพื่อให้ นักศึกษาเป็นผู้ที่รักชาติ และถ่ายทอดวัฒนธรรมอันดีของชาติ	12	52.17

จากตารางที่ 9 แสดงว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 36.96 วัตถุประสงค์ในการสอนศีลธรรม ก็เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำหลักธรรมของพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ รองลงมาอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 32.60 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจในพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง และอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 65.21 และ 60.37 วัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษาเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมเหมาะสมกับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม อาจารย์จำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 3.70 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษาสามารถจดจำเนื้อหาวิชา และสิ่งที่อาจารย์สอนได้แม่นยำ

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงเรื่องการเตรียมการสอน ด้วยการทำบันทึกการสอนล่วงหน้า โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่าให้นักชั่งค่าตอบมีค่าตามลำดับคือ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.00 หมายความว่า ทำบันทึกการสอนล่วงหน้าทุกครั้ง

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59 หมายความว่า ทำบันทึกการสอนล่วงหน้าเป็นบางครั้ง

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59 หมายความว่า ไม่เคยทำเลย

ผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการเตรียมการสอนด้วยการทำบันทึกการสอนล่วงหน้าเป็น 2.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.31 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้ว อาจารย์ผู้สอนได้เตรียมการสอน ด้วยการทำบันทึกการสอนล่วงหน้าเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 10 สิ่งที่อาจารย์คำนึงถึงในการเตรียมเนื้อเรื่องวิชาศีลธรรม

สิ่งที่อาจารย์คำนึงถึงในการเตรียมเนื้อเรื่องวิชาศีลธรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. จิตวิทยาการศึกษา	6	26.09
2. วัตถุประสงค์ของวิชา	16	69.57
3. หัวข้อที่หลักสูตรกำหนด	13	73.26
4. ความที่อาจารย์ผู้สอนเห็นว่าเหมาะสม	16	69.57

จากตารางที่ 10 ปรากฏว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 73.26 ได้เตรียมเนื้อเรื่องโดยคำนึงถึงหัวข้อที่หลักสูตรกำหนด รองลงมาอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 69.57 คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของวิชาและตามที่อาจารย์ผู้สอน เห็นว่าเหมาะสม

ตารางที่ 11 ผู้ดำเนินการวางโครงการและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนวิชาศีลธรรม

ผู้ดำเนินการ	จำนวน	ร้อยละ
1. อาจารย์ผู้สอนวิชาศีลธรรม	21	91.30
2. หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา	4	17.39
3. คณะกรรมการคานาวิชาการของวิทยาลัย	1	4.35
4. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	1	4.35

จากตารางที่ 11 แสดงว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 91.30 เป็นผู้ดำเนินการวางโครงการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมาคือ หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 17.39 ส่วนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 4.35 ได้แก่คณะกรรมการคานาวิชาการของวิทยาลัย และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยน้ำหนัก วิธีสอนที่อาจารย์ใช้ในวิชาที่สอน

วิธีสอน	\bar{X}	S.D.
1. บรรยายและอภิปรายประกอบการบรรยาย	4.55	0.60
2. แยกกลุ่มอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	2.37	1.10
3. ให้นักศึกษาค้นคว้าและรายงาน	3.25	0.75
4. การสอนแบบแก้ปัญหาหรือการสอนแบบสืบสวน (Inquiry Method)	1.91	1.061
5. ให้นักศึกษาวางคำถามที่ควรเรียนแล้วอธิบายข้อความบางตอนให้ฟัง	1.31	0.98
6. อาจารย์และนักศึกษาวางแผนการเรียนการสอนร่วมกัน	1.63	0.89

หมายเหตุ	: ความหมายของวิธีการสอนที่อาจารย์ใช้		
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	4.50-5.00	หมายความว่า	เป็นวิธีที่อาจารย์ใช้มากที่สุด
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	3.60-4.59	หมายความว่า	เป็นวิธีที่อาจารย์ใช้มาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.59	หมายความว่า	เป็นวิธีที่อาจารย์ใช้ปานกลาง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.00-2.59	หมายความว่า	เป็นวิธีที่อาจารย์ใช้น้อย

ตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้ววิธีสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุด ได้แก่การบรรยายและอภิปรายประกอบการบรรยาย วิธีสอนที่อาจารย์ใช้ในระลันปานกลางคือ การให้นักศึกษาค้นคว้าและรายงาน โดยเฉลี่ยแล้ววิธีสอนที่อาจารย์ใช้น้อยคือ การสอนแบบแก้ปัญหา หรือการสอนแบบสืบสวน (Inquiry Method) การให้นักศึกษาวางคำถามที่ควรเรียนแล้วอธิบายข้อความบางตอนให้ฟัง อาจารย์และนักศึกษาวางแผนการเรียนการสอนร่วมกัน

ตารางที่ 13 ความข้อยกเว้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาศีลธรรม

กิจกรรมที่จัด	X	S.D.
1. การจัดการอภิปราย	2.70	1.06
2. การจัดการโต้วาทีปัญหาธรรม	2.24	0.62
3. การเชิญวิทยากรมาบรรยาย	2.36	0
4. การแสดงบทบาทสมมุติประกอบเรื่องหรือสุภาษิต	1.61	0.72
5. การใช้บทเพลงประกอบการสอน	2.23	0.52
6. กิจกรรมการเรียงความปากเปล่า	1.61	0.64
7. การอ่านและฟังนิทานชาดก	2.30	1.22
8. การฝึกหัดบรรยายและการปฏิบัติพิธีกรรมต่าง ๆ	2.43	1.03
9. การไปวัดเพื่อฟังเทศน์หรือประกอบพิธีกรรมในโอกาสวันสำคัญทางศาสนา	2.26	0.92
10. การจัดนิทรรศการประกอบการเรียน	1.91	0.90
11. การให้ดูภาพยนตร์ สไลด์ นีลัมสตีป	1.37	1.13
12. การแสดงละคร	1.43	0.85
13. การทำสมุทภาพและสมุทศัพท์เกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรม	2.87	1.32
14. การเรียนจากข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นพิเศษ	3.13	1.06

หมายเหตุ : ความบ่อยในการจัดกิจกรรม

นำหนักเฉลี่ยระหว่าง 4.60-5.00 หมายความว่า มีการจัดกิจกรรมทุกบทเรียน
 นำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.59 หมายความว่า มีการจัดกิจกรรมบ่อยครั้ง
 นำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59 หมายความว่า มีการจัดกิจกรรมบางครั้ง
 นำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59 หมายความว่า มีการจัดกิจกรรมน้อยครั้ง
 นำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59 หมายความว่า ไม่เคยจัดกิจกรรมเลย

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วไม่มีกิจกรรมการเรียนการสอนประเภทใดที่อาจารย์จัดบ่อยครั้ง นอกจากจะมีการจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้เป็นบางครั้งคือการเรียนจากข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นพิเศษ การทำสมุดภาพ และสมุดศัพท์เกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรม การจัดการอภิปราย

โดยเฉลี่ยแล้วกิจกรรมที่จัดน้อยครั้ง คือ การฝึกหัดมรรยาทและการปฏิบัติพิธีกรรมต่าง ๆ การเชิญวิทยากรมาบรรยาย การอ่านและการฟังนิทานชาดก การไปวัดเพื่อฟังเทศน์หรือประกอบพิธีกรรมในโอกาสวันสำคัญทางศาสนา และโดยเฉลี่ยแล้วกิจกรรมที่ไม่เคยจัดเลย ก็คือการแสดงละคร

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงการที่อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และซักถามในขณะที่สอนอยู่ โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่าให้นำหนักของคำตอบมีค่าตามลำดับดังนี้

นำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.00 หมายความว่า เปิดโอกาสให้ซักถามทุกครั้ง
 นำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59 หมายความว่า เปิดโอกาสให้ซักถามเป็นบางครั้ง
 นำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59 หมายความว่า ไม่เปิดโอกาสเลย

ผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยนำหนักของการเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและซักถามขณะสอนเป็น 2.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.51 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษา แสดงความคิดเห็นและซักถามทุกครั้ง

อาจารย์ผู้สอนได้ให้เหตุผลในการเปิดโอกาสให้นักศึกษา ชักถามและแสดงความคิดเห็นได้ทุกครั้งที่ว่า

1. เพื่อให้นักศึกษาเป็นคนกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
2. เพื่อให้นักศึกษาได้มีการแสดงออกและมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน
3. เพื่อแก้ไขความคิดเห็นของผู้เรียนให้เข้าใจ เรื่องศีลธรรมได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

ตารางที่ 14 ความรู้สึกของอาจารย์ที่มีต่อนักศึกษาหลังจากสิ้นสุดการสอน วิชาศีลธรรม
แต่ละครั้ง

ความรู้สึกของอาจารย์	จำนวน	ร้อยละ
1. นักศึกษามีความสนใจต่อการสอนของอาจารย์มาก	5	21.74
2. นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะเสาะแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	10	43.48
3. นักศึกษาแสดงความเบื่อหน่าย	2	8.70
4. นักศึกษาไม่แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเลย	6	26.09
5. นักศึกษาสนุกสนานในการเรียน	1	4.35

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่าอาจารย์ร้อยละ 43.48 มีความรู้สึกว่าหลังจากสิ้นสุดการสอนแต่ละครั้ง นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะเสาะแสวงหาความรู้เพิ่มเติม อาจารย์คิดเป็นร้อยละ 26.09 รู้สึกว่านักศึกษาไม่แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเลย และอาจารย์ส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 8.70 ที่รู้สึกว่ นักศึกษาแสดงความเบื่อหน่าย

จากผลการวิเคราะห์ พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 78.26 มีปัญหาในการสอนวิชาศีลธรรม มีอาจารย์ส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 21.74 ที่ไม่มีปัญหาในการสอน รายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาศีลธรรม แสดงไว้ในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ปัญหาในการสอนวิชาศีลธรรม

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. อาจารย์ขาดเทคนิคในการสอนที่เพียงพอ จะชักจูงนักศึกษาให้เกิดความสนใจ	4	22.22
2. อาจารย์มีความรู้ไม่กว้างขวางและลึกซึ้งพอที่จะสอนให้เข้าใจ	13	72.22
3. อาจารย์ไม่มีความสามารถในการใช้แหล่งวิชาการและเทคโนโลยีทางการศึกษา	6	33.33
4. อาจารย์ไม่ถนัดสอนวิชานี้ หรือทองสอนแทนผู้อื่น	2	11.11
5. ความประพฤติของอาจารย์ยังไม่ดีพอที่จะเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษาได้	1	5.56
6. นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือและไม่สนใจในตัวอาจารย์	1	5.56
7. อาจารย์วิชาศีลธรรมไม่ได้รับความร่วมมือและความสนใจจากอาจารย์ที่สอนวิชาอื่น ๆ	2	11.11
8. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาศีลธรรม จึงไม่ให้ความสำคัญสนับสนุน	1	5.56
9. อาจารย์ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษาทั้งนอกและในเวลาเรียน	1	5.56
10. ขาดอุปกรณ์ที่ประกอบการสอนให้โดยผล	12	66.67

จากตารางที่ 15 แสดงว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 72.22 ให้เหตุผลว่ามีความรู้ไม่กว้างขวางและลึกซึ้งพอที่จะสอนวิชาศีลธรรมให้เข้าใจ รองลงมาอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 66.67 มีเหตุผลว่าเพราะขาดอุปกรณ์การสอน และมีอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด

ร้อยละ 5.56 ให้เหตุผลว่าเป็นเพราะความประหลาดใจของอาจารย์ยังไม่ได้พอที่จะเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษาได้ นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือและไม่สนใจในตัวอาจารย์ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาที่สอน และอาจารย์ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษาทั้งนอกและในเวลาเรียน

ตารางที่ 16 บุคคลที่อาจารย์ขอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนวิชาที่สอน

บุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา	12	52.17
2. เพื่อนอาจารย์ในหมวดวิชาเดียวกัน	13	56.52
3. เพื่อนอาจารย์ในหมวดวิชาอื่น	5	21.74
4. วิทยาการ	11	47.83
5. แก้ปัญหาด้วยตนเอง	9	39.13

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่าจำนวนอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 56.52, 52.17 และ 47.83 เมื่อประสบปัญหาทางการสอนแก้ปัญหาโดยการขอความช่วยเหลือจากเพื่อนอาจารย์ในหมวดวิชาสังคมศึกษา หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาและวิทยาการตามลำดับ

ในการศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนของอาจารย์ ผู้วิจัยได้ให้คำแนะนำแก่คณาจารย์ในการใช้อุปกรณ์การสอน ดังนี้

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.00	หมายความว่า	ใช้อุปกรณ์การสอนทุกครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.60-2.59	หมายความว่า	ใช้อุปกรณ์การสอนเป็นบางครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.59	หมายความว่า	ไม่เคยใช้อุปกรณ์การสอนเลย

ผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการใช้อุปกรณ์การสอนวิชา คณิตธรรมเป็น 1.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้อุปกรณ์เป็น 0.47 แสดงว่าโดยเฉลี่ย แล้วอาจารย์ใช้อุปกรณ์การสอนวิชาคณิตธรรมเป็นบางครั้งเท่านั้น สาเหตุที่อาจารย์ไม่ใช้อุปกรณ์การสอนหรือใช้เป็นบางครั้งได้ให้เหตุผลว่า

1. วิชานี้อุปกรณ์การสอนยาก
2. ลักษณะวิชาเป็นนามธรรม ไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์การสอนทุกครั้ง
3. มีเวลาเรียนน้อยมาก จึงพยายามเน้นเนื้อหาวิชา เพื่อให้สอนทันตาม

ปัจจัยสูตร

4. ผู้สอนเห็นว่านักศึกษาเรียนอยู่ในระดับสูง ไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ก็
เข้าใจได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 อุปกรณ์การสอนที่อาจารย์ใช้ในการสอนวิชาศีลธรรม

รายชื่ออุปกรณ์การสอนที่อาจารย์ใช้	จำนวน	ร้อยละ
1. รูปภาพ	16	69.57
2. ของจริง	8	34.78
3. หุ่นจำลอง	8	34.78
4. ป้ายนิเทศ	6	26.09
5. ภาพชุด	9	39.13
6. บัตรคำ	3	13.04
7. แผนสถิติ	5	21.74
8. แผนที่	10	43.49
9. แผนภูมิ	7	30.43
10. แผนป้ายคำดี	3	13.04
11. เครื่องบันทึกเสียง	6	26.09
12. เครื่องฉายสไลด์ ผีลมสตรีป	9	39.13
13. วิทยุ	5	21.74
14. โทรทัศน์	3	13.04
15. ภาพยนตร์	4	17.39
16. หนังสือพิมพ์	16	69.57
17. หนังสืออ้างอิง	15	65.23

ตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์จำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 69.57 ใช้รูปภาพและหนังสือพิมพ์เป็นอุปกรณ์การสอน รองลงมาอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 65.23 ใช้หนังสืออ้างอิงเป็นอุปกรณ์การสอน รองลงมาอาจารย์ใช้แผนที่คิดเป็นร้อยละ 43.49 และอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 39.13 ใช้ภาพชุด เครื่องฉายสไลด์ ผีลมสตรีป อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 13.04 ใช้บัตรคำ แผนป้ายคำดี และโทรทัศน์

ตารางที่ 18 หลักเกณฑ์ในการเลือกอุปกรณ์การสอนของอาจารย์วิชาศึกษาศาสตร์

หลักเกณฑ์ในการเลือกอุปกรณ์การสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. เลือกให้ตรงจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน	22	95.65
2. เลือกอุปกรณ์การสอนที่มีแนวคิดเพียงอย่างเดียวในเรื่องหนึ่ง ๆ	2	8.70
3. เนื้อหาถูกต้องกับความเป็นจริง	9	39.13
4. ใกล้เคียงค่ากับเวลาและแรงงาน	9	39.13
5. เลือกอุปกรณ์การสอนที่มีความชัดเจน	6	26.09
6. เลือกให้มีขนาดเหมาะสมกับขนาดของชั้น	5	21.74
7. เลือกอุปกรณ์การสอนชนิดที่หาได้ง่ายและนำมาใช้สะดวก	8	34.78
8. เลือกอุปกรณ์การสอนที่ใช้ได้จริงกับสภาพของห้องเรียน	5	21.74

จากตารางที่ 18 แสดงว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 95.65 มีหลักเกณฑ์ในการเลือกอุปกรณ์การสอนให้ตรงจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน อาจารย์คิดเป็นร้อยละ 39.12 เลือกอุปกรณ์การสอนที่มีเนื้อหาถูกต้องกับความเป็นจริง และใกล้เคียงค่ากับเวลาและแรงงาน อาจารย์จำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 8.70 ที่เลือกอุปกรณ์การสอนที่มีแนวคิดเพียงอย่างเดียวในเรื่องหนึ่ง ๆ

จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อนักศึกษาดังจากการใช้อุปกรณ์การสอน ปรากฏว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 80.87 เห็นว่าหลังจากการใช้อุปกรณ์การสอนแล้วนักศึกษามีความกระตือรือร้น และเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น ตลอดจนมีความสนใจต่อการสอนของอาจารย์เพิ่มขึ้นด้วย อาจารย์ส่วนน้อยคือ ร้อยละ 13.04 ที่เห็นว่านักศึกษาไม่แสดงปฏิริยาใด ๆ

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงการที่อาจารย์แนะนำให้ นักศึกษาติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทางศาสนาและศีลธรรมจรรยา จากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และแหล่งวิชาการในชุมชน ด้วยวิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของคำตอบมีค่าดังนี้ คือ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.00	หมายความว่า	อาจารย์แนะนำทุกครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.60-2.59	หมายความว่า	อาจารย์แนะนำเป็นบางครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.59	หมายความว่า	อาจารย์ไม่เคยแนะนำเลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการแนะนำของอาจารย์เป็น 2.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแนะนำของอาจารย์เป็น 0.51 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ผู้สอนได้แนะนำให้ นักศึกษาติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทางศาสนาและศีลธรรมจรรยา จากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และแหล่งวิชาการในชุมชนเป็นบางครั้ง ซึ่งอาจารย์ผู้สอนได้ให้เหตุผลที่ให้คำแนะนำเป็นบางครั้งว่า

1. แหล่งที่ติดตามความเคลื่อนไหวมีน้อย และสภาพการณ์ไม่เอื้ออำนวยให้
2. นักศึกษาไม่ค่อยสนใจจะก่นคว่ำ

จากการศึกษาถึงการที่อาจารย์แนะนำให้ นักศึกษาไปก่นคว่ำ หากความรู้เพิ่มเติม จากห้องสมุดหรือห้องสังคมศึกษา โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของคำตอบมีค่าดังนี้ คือ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.00	หมายความว่า	อาจารย์แนะนำทุกครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.60-2.59	หมายความว่า	อาจารย์แนะนำเป็นบางครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.59	หมายความว่า	อาจารย์ไม่เคยแนะนำเลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการแนะนำให้ นักศึกษาไปก่นคว่ำ หากความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุด หรือห้องสังคมศึกษา เป็น 2.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแนะนำให้ นักศึกษาไปก่นคว่ำหากความรู้จากห้องสมุดหรือห้องสังคมศึกษาเป็น 0.45 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ได้แนะนำนักศึกษาก่นคว่ำหากความรู้จากห้องสมุด หรือห้องสังคมศึกษาเป็นบางครั้ง เพราะ

1. ห้องสมุดยังมีตำราและหนังสืออ่านประกอบวิชาที่ล้าสมัยไม่เพียงพอ
2. ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่นักศึกษาเรียน
3. นักศึกษาไม่มีเวลาเพียงพอ เพราะต้องเรียนหลายวิชา
4. วิชาที่ล้าสมัยเน้นหนักไปทางค่านิยมปฏิบัติ

จากการวิจัยถึงจำนวนและปริมาณ หนังสือประกอบการ ค้นคว้าวิชาที่ล้าสมัย
ที่มีอยู่ในห้องสมุดวิทยาลัย โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของ
คำตอบมีค่าตามลำดับ คือ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	3.60-4.00	หมายความว่า	มีมาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.59	หมายความว่า	มีปานกลาง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.60-2.59	หมายความว่า	มีน้อย
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.59	หมายความว่า	ไม่มีเลย

ผลของการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของจำนวนและปริมาณหนังสือ
ประกอบการ ค้นคว้าวิชาที่ล้าสมัยที่มีอยู่ในห้องสมุดวิทยาลัยเป็น 2.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของจำนวนและปริมาณหนังสือประกอบการ ค้นคว้าเป็น 0.57 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วจำนวน
และปริมาณหนังสือประกอบการ ค้นคว้าวิชาที่ล้าสมัยในห้องสมุด มีอยู่ในระดับปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ประเภทของหนังสือเกี่ยวกับวิชาศีลธรรมที่มีในห้องสมุดวิทยาลัย

ประเภทของหนังสือเกี่ยวกับวิชาศีลธรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำราและแบบเรียนวิชาศีลธรรมชั้นต่าง ๆ	15	65.22
2. ตำรานานและนิทานพื้นเมือง	10	43.48
3. นิทานทางธรรมะและนิยาม	14	60.87
4. หนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและหลักธรรมะ	20	86.96
5. นิทานชาดกต่าง ๆ	10	43.48
6. เอกสารชุดแนะแนวจริยธรรมต่าง ๆ	8	34.78
7. หนังสือเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีไทย	21	91.30
8. หนังสือที่ระลึกอนุสรณ์ต่าง ๆ	5	21.74
9. หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับศีลธรรมจรรรยา	5	21.74

จากการตารางที่ 19 แสดงว่า อาจารย์คิดเป็นร้อยละ 91.30 เห็นว่าหนังสือเกี่ยวกับวิชาศีลธรรมส่วนใหญ่ที่มีในห้องสมุดวิทยาลัย เป็นหนังสือเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีไทย อาจารย์รองลงมาคือ ร้อยละ 86.96 เห็นว่าส่วนใหญ่เป็นหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและหลักธรรมะ อาจารย์ส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 21.74 ที่เห็นว่าเป็นหนังสือที่ระลึกอนุสรณ์ต่าง ๆ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับศีลธรรมจรรรยา

จากการวิเคราะห์ปรากฏว่า อาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 65.22 มีปัญหาและอุปสรรคในการจัดหาและการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาศีลธรรม ส่วนอาจารย์ร้อยละ 34.78 ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการจัดหาและการใช้อุปกรณ์

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรคในการจัดหา และการใช้อุปกรณ์ปรากฏอยู่ในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดหาและการใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์วิชา
ศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
1. อุปกรณ์การสอนของวิทยาดังมีไม่เพียงพอ	11	73.33
2. อุปกรณ์การสอนวิชาศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นอุปกรณ์ที่หายากและทำยาก	14	93.33
3. ทำให้นักศึกษาเรียนเนื้อหาวิชาได้น้อย	2	13.33
4. ทำให้สอนไม่ทันหลักสูตร	3	20.30
5. ไม่มีการเตรียมการใช้ อุปกรณ์การสอนอย่างเพียงพอ	6	40.00
6. งบประมาณเงินส่วนตัวในการจัดหาอุปกรณ์มาใช้	4	26.67
7. ผู้บริหารวิทยาดังไม่ให้ความร่วมมือ	1	6.66
8. สถานที่และบรรยากาศไม่อำนวยให้ใช้อุปกรณ์	5	33.33

จากตารางที่ 20 ปรากฏว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.33 เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดหา และการใช้อุปกรณ์การสอน คือ อุปกรณ์การสอนวิชาศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นอุปกรณ์ที่หายากและทำยาก รองลงมา อาจารย์ก็คิดเป็นร้อยละ 73.33 เห็นว่าอุปกรณ์การสอนของวิทยาดัง มีไม่เพียงพอ และอาจารย์ส่วนน้อยคือร้อยละ 6.66 เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคอยู่ที่ผู้บริหารวิทยาดังไม่ให้ความร่วมมือ

จากการวิเคราะห์ พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 78.26 สามารถสอนวิชาศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้ทันตามหลักสูตร แต่อาจารย์ส่วนน้อยคือ ร้อยละ 21.74 สอนไม่ทันหลักสูตร รายละเอียดของสาเหตุที่สอนไม่ทันตามหลักสูตรได้แสดงไว้ในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 สาเหตุที่อาจารย์สอนวิชาศีลธรรมไม่ทันตามหลักสูตร

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนชั่วโมงที่กำหนดให้สอนตามหลักสูตรน้อยเกินไป	5	100.00
2. ตรงกับวันหยุดมากเกินไป	4	80.00
3. นักศึกษารักถามปัญหาในชั่วโมงที่สอนมาก	3	60.00
4. นักศึกษาไม่เข้าใจ ต้องทบทวนใหม่อยู่เสมอ	2	40.00

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่าอาจารย์จำนวน 5 คนที่สอนไม่ทันหลักสูตร กล่าวว่าสาเหตุที่สอนไม่ทัน เพราะระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรน้อยเกินไป รองลงมาอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 80.00 เห็นว่าเป็นเพราะเวลาเรียนตรงกับวันหยุดมากเกินไป

จากการวิเคราะห์ปรากฏว่า อาจารย์ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 69.57 สามารถสอนวิชาศีลธรรมได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในบันทึกการสอน อาจารย์ส่วนน้อยคือ ร้อยละ 30.43 ไม่สามารถสอนได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สำหรับสาเหตุที่อาจารย์สอนวิชาศีลธรรมไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ปรากฏอยู่ในตารางที่ 22

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 สาเหตุที่การสอนวิชาศีลธรรมไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
1. อาจารย์ผู้สอนตั้งวัตถุประสงค์ไว้สูงเกินไป ไม่สามารถปฏิบัติได้	2	28.57
2. วัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	3	42.86
3. นักเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ที่อาจารย์ผู้สอนตั้งไว้	5	71.43
4. อาจารย์ผู้สอนไม่ทราบวิธีการที่จะสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	1	14.29

จากตารางที่ 22 ปรากฏว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 71.43 สอนวิชาศีลธรรมไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพราะนักเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ที่อาจารย์ผู้สอนตั้ง และอาจารย์ส่วนน้อยคือ ร้อยละ 14.29 เห็นว่าเป็นเพราะผู้สอนไม่ทราบวิธีการที่จะสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

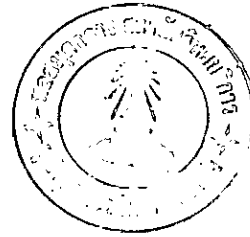
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 กำหนดเวลาการวัดผลวิชาศีลธรรม

กำหนดเวลา	จำนวน	ร้อยละ
1. หลังจากจบบทเรียนแล้วทุกครั้ง	5	21.74
2. หลังจากสอนจบในแต่ละชั่วโมง	3	13.04
3. ก่อนขึ้นบทเรียนใหม่ทุกครั้ง	5	21.74
4. เมื่อสิ้นสุดภาคเรียน	13	56.52
5. เดือนละครั้งเป็นอย่างน้อย	4	17.39
6. เมื่อเห็นว่านักศึกษาไม่สนใจเรียน	1	4.35
7. ตามแต่โอกาสเหมาะสม	12	52.17
8. กลางภาคเรียน	2	8.70

จากตารางที่ 23 จะเห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 56.52 กำหนดวัดผลวิชาศีลธรรมเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน รองลงมาอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 52.17 กำหนดวัดผลตามแต่โอกาสเหมาะสม และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 4.35 วัดผลเมื่อเห็นว่านักศึกษาไม่สนใจเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ความมุ่งหมายในการวัดผลวิชาศีลธรรม

ความมุ่งหมาย	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อเก็บคะแนนตามระเบียบการวัดผลของกระทรวง	8	34.78
2. เพื่อวัดความรู้ความจำของนักศึกษาค้นเนื้อหา	7	30.43
3. เพื่อให้ทราบว่าใครสอบไปตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่	13	56.52
4. เพื่อหาข้อบกพร่องของการเรียนการสอน	12	52.17
5. เพื่อจะได้ปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น	11	47.83
6. เพื่อต้องการทราบประสิทธิภาพการเรียนของนักศึกษา	15	65.22

จากตารางที่ 24 จะเห็นว่าอาจารย์จำนวนร้อยละ 65.22 ทำการวัดผลเพื่อต้องการทราบประสิทธิภาพการเรียนของนักศึกษา รองลงมาเพื่อให้ทราบว่าใครสอบไปตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เพื่อหาข้อบกพร่องของการเรียนการสอน และเพื่อปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 56.52, 52.17 และ 47.83 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 วิธีการวัดผลวิชาศีลธรรม

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ใ้คะแนนจากการทดสอบทั้งแบบปรนัยและบรรยาย	22	95.65
2. ใ้คะแนนผลงานที่นักศึกษาทำส่งทั้งหมด และผลงานในกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ชนิดต่าง ๆ	17	73.91
3. สังเกตและประเมินผลความประพฤติประจำวันของนักศึกษา	7	30.43
4. ประเมินผลงานกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษา	1	4.35
5. วัดทัศนคติด้วยการสนทนาเชิงสัมภาษณ์หรือสังคมมิติ (Sociometric Technique)	3	13.04
6. ใ้ให้นักศึกษานำวิธีการ ไปปฏิบัติและมารายงานผล	1	4.35

จากตารางที่ 25 แสดงว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 95.65 วัดผลนักศึกษาด้วยวิธีการทดสอบทั้งแบบปรนัยและบรรยาย รองลงมาอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 73.91 วัดผลจากคะแนนผลงานที่นักศึกษาทำส่งและผลงานในกิจกรรมต่าง ๆ อาจารย์คิดเป็นร้อยละ 13.04 วัดผลด้วยการวัดทัศนคติด้วยการสนทนาเชิงสัมภาษณ์หรือสังคมมิติ (Sociometric Technique) อาจารย์ส่วนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 4.35 วัดผลด้วยการประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษา และวัดผลจากการรายงานผลที่นักศึกษาใ้ให้นำวิธีการ ไปปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์ลักษณะของข้อทดสอบวิชาศีลธรรมพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 69.57 ใ้ข้อทดสอบแบบปรนัยและบรรยายรวมกัน รองลงมาอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 26.07 ใ้ข้อทดสอบแบบปรนัย และอาจารย์ส่วนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 4.35 ใ้ข้อทดสอบแบบบรรยาย

จากการวิเคราะห์ต่อไปปรากฏว่า ข้อทดสอบส่วนใหญ่ที่อาจารย์ผู้สอนวิชา ศีลธรรมใจเพื่อการวัดผลนั้น เป็นข้อทดสอบที่อาจารย์ผู้สอนทำขึ้นเอง คิดเป็นร้อยละ 95.65 และอาจารย์ส่วนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.35 ที่ใช้ข้อทดสอบที่หัวหน้าหมวดวิชา สังคมศึกษาเป็นผู้ทำขึ้น

ตารางที่ 26 คะแนนที่สำคัญที่สุดในการวัดผล

คะแนนที่สำคัญที่สุดในการวัดผล	จำนวน	ร้อยละ
1. คะแนนการสอบข้อเขียนปลายภาค	17	73.91
2. คะแนนสอบย่อยระหว่างภาค	6	26.09
3. คะแนนรายงานประจำภาค	1	4.35
4. คะแนนงานที่ทำส่งทั้งหมด	5	21.74
5. คะแนนกิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียน	5	21.74
6. คะแนนความประพฤติ	4	17.39
7. คะแนนความสนใจในการเรียน	1	4.35

จากตารางที่ 26 จะเห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 73.91 คือ คะแนนการสอบข้อเขียนปลายภาคเป็นคะแนนสำคัญที่สุด ส่วนอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 26.09 และ 21.74 คือ คะแนนสอบย่อยระหว่างภาค คะแนนงานที่ทำส่งทั้งหมด และ คะแนนกิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียน เป็นคะแนนสำคัญ

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการวัดผลวิชาศีลธรรม ปรากฏว่าอาจารย์ ส่วนมากคือ ร้อยละ 56.52 ไม่ประสบปัญหาในการวัดผล แต่อาจารย์ส่วนน้อยคือ ร้อยละ 43.48 มีปัญหาในการวัดผล รายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการวัดผลได้แสดงไว้ในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ปัญหาของการวัดผลวิชาที่ธรรม

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. การวัดผลวิชาที่ธรรมทำได้ยาก เพราะเป็นลักษณะวิชาที่เป็นนามธรรม	7	70.00
2. มีปัญหาในเรื่องการตรวจและให้คะแนน	2	20.00
3. ขาดเครื่องมือที่จะสร้างแบบทดสอบ	2	20.00
4. สภาพการณ์ไม่เอื้ออำนวยให้จัดการวัดผลได้อย่างเหมาะสม	2	20.00

จากตารางที่ 27 จะเห็นว่าปัญหาที่อาจารย์ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 70.00 พบในการวัดผลคือ การวัดผลวิชาที่ธรรมทำได้ยาก เพราะเป็นลักษณะวิชาที่เป็นนามธรรม อาจารย์ร้อยละ 20.00 มีปัญหาในเรื่องการตรวจและการให้คะแนน ขาดเครื่องมือที่จะสร้างแบบทดสอบ และสภาพการณ์ไม่เอื้ออำนวยให้จัดการวัดผลได้อย่างเหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ความสำคัญของการวัดผลที่จะนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุง
การเรียนวิชาศีลธรรมให้กับนักศึกษา

แนวทางที่จะแก้ไขและปรับปรุงนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาศีลธรรม	10	43.48
2. การเปลี่ยนทัศนคติของนักศึกษาให้เห็นความสำคัญของวิชาศีลธรรม	14	60.87
3. การประหลติปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับหลักธรรมที่เรียน	12	52.17
4. การเสาะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องศาสนา ศีลธรรมจรยา	9	39.13
5. การสร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้สังคมประชาธิปไตย	4	17.39

จากตารางที่ 28 จะเห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 60.87 ให้ความสำคัญของการวัดผลว่าเป็นแนวทางที่จะเปลี่ยนทัศนคติของนักศึกษาให้เห็นความสำคัญของวิชาศีลธรรม และอาจารย์จำนวนน้อยคิดเป็นร้อยละ 17.39 เห็นว่าเป็นแนวทางการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้สังคมประชาธิปไตย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข. เกี่ยวกับเนื้อหา หลักสูตร ระยะเวลาการสอน และกิจกรรมเสริม
หลักสูตรวิชาศีลธรรม

ตารางที่ 29 สิ่งที่อาจารย์ต้องการเน้นในการสอนวิชาศีลธรรม

สิ่งที่จะเน้น	\bar{x}	S.D.
1. เนื้อหาวิชาให้เป็นไปตามหลักสูตร	3.65	1.15
2. ความรู้ในค่านิยมหลักธรรมและศาสนา	4.00	0.80
3. ให้นักศึกษาได้รับแนวคิดที่ถูกต้องในการวางระเบียบ ชีวิตของตนเอง	4.30	0.56
4. ให้นักศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นที่พึงปรารถนา ของสังคม	4.43	1.04
5. ให้นักศึกษาฝึกหัดคิด เปรียบเทียบ วิพากษ์วิจารณ์ตัวอย่าง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวัน และสามารถเลือกตัดสินใจ ในทางที่ถูกต้อง	4.13	0.76
6. ให้เห็นคุณค่าของศาสนา ศีลธรรม และวัฒนธรรม	4.17	0.89
7. ให้สามารถปฏิบัติศาสนพิธีได้อย่างถูกต้อง	3.60	0.67
8. ให้นักศึกษาได้นำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	4.43	1.23
9. การฝึกหัดมรรยาทที่ต่าง ๆ	3.26	0.96

หมายเหตุ : ความหมายของสิ่งที่อาจารย์ต้องการเน้นในการสอนวิชา
ศีลธรรม

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 4.60-5.00	หมายถึงเป็นสิ่งที่เน้นมากที่สุด
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.59	หมายถึงเป็นสิ่งที่เน้นมาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายถึงเป็นสิ่งที่เน้นปานกลาง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายถึงเป็นสิ่งที่เน้นน้อย
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายถึงไม่เน้นเลย

จากตารางที่ 29 จะเห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้ว สิ่งที่อาจารย์ต้องการเน้นมากตามลำดับคือ การให้นักศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นที่พึงปรารถนาของสังคม ให้นักศึกษาได้นำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ให้นักศึกษาได้รับแนวคิดที่ถูกต้องในตารางระเบียบชีวิตของตนเอง

โดยเฉลี่ยแล้วสิ่งที่อาจารย์ต้องการเน้นในระดับปานกลางคือ การฝึกหัดมรรยาทที่ดีงามต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 หลักการจัดเนื้อหาในการสอนวิชาศีลธรรม

หลักการ	จำนวน	ร้อยละ
1. สอนเรียงลำดับก่อนหลังตามหลักสูตร	8	34.78
2. สอนให้สอดคล้องตามความเหมาะสมของเหตุการณ์ปัจจุบัน	19	82.61
3. สอนตามความถนัดและความพอใจของผู้สอน	1	4.35
4. สอนตามความต้องการของผู้เรียน	4	17.39
5. สอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชา	9	39.13

จากตารางที่ 30 แสดงว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 82.61 ได้จัดเนื้อหาในการสอนวิชาศีลธรรมให้สอดคล้องตามความเหมาะสมของเหตุการณ์ปัจจุบัน อาจารย์ส่วนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.35 สอนตามความถนัดและความพอใจของผู้สอน

หนังสือแบบเรียนและตำราเรียนวิชาศีลธรรมในระดับ ป.กศ. ที่อาจารย์ไข้อยู่ในขณะนี้ จากการวิเคราะห์ปรากฏว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ตำราเรียนแตกต่างกันไป เรียงลำดับได้ดังนี้

1. แบบเรียนสังคัมศึกษา 3 ของ คณะอาจารย์แต่ละวิทยาลัยจัดทำ
2. หน้าที่พลเมืองศีลธรรม ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
3. สังคัมศึกษา 3 ของนายสถิตย์ วงศ์สุวรรณ
4. ถ้อยบรรยายพุทธศาสตร์ ของนายปิ่น มุทุกันต์
5. สังคัมศึกษา 3 ของนายชอุ่ม ทศสิน
6. ศาสนาเปรียบเทียบ ของนายเสฐียร พันธงมี
7. พุทธประวัติ ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยา-
วชิรญาณวโรรส

8. วิชาศาสนา ของพระแก้วมรกต
9. แผนเรียนสังคมศึกษา วิชาศีลธรรม ประโยชน์นิยมศึกษาคอนปลาย
ของกรมวิชาการ
10. แผนเรียนวิชาศีลธรรม ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ของนายแปลก สนธิรักษ์
11. แผนเรียนวิชาศีลธรรม ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ของนายสุภกิจ แก้วผสม

ผลการวิเคราะห์พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 82.61 ใ้ประมวล
การสอนของกรมการฝึกหัดครู แต่อาจารย์ส่วนน้อยคิด ร้อยละ 8.70 ใ้ประมวลการสอน
ที่อาจารย์ผู้สอนทำขึ้นเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 ประเภทของหนังสือและเอกสารที่อาจารย์ใช้ประกอบการสอนวิชาศีลธรรม

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
1. พุทธประวัติและเรื่องราวพุทธสาวก	19	82.61
2. ประวัติพุทธศาสนาและหลักธรรมะต่าง ๆ	17	73.91
3. ศาสนพิธี วัฒนธรรม และประเพณีไทย	19	82.61
4. นิทานชาดก และนิทานอิงธรรมะต่าง ๆ	11	47.83
5. ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาสาгал	11	47.83
6. คำสอนและนิทานพื้นเมือง	4	17.39
7. หดักปรัชญาต่าง ๆ	10	43.48
8. เอกสารแนะแนวจริยธรรมและส่งเสริมจริยศึกษา	10	43.48
9. เอกสารแนะแนวการสอนวิชาศีลธรรมของหน่วยศึกษา- นิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู	12	52.17
10. รายงานการสัมมนาหรือการอบรมเกี่ยวกับพุทธศาสนา และจริยศึกษาในที่ต่าง ๆ	9	39.13
11. หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสารเกี่ยวกับศาสนาและ ศีลธรรมจรจรษา	13	56.52
12. หนังสือที่ระลึกอนุสรณ์ต่าง ๆ	6	26.09

จากตารางที่ 31 ปรากฏว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาศีลธรรมส่วนมากคือ ร้อยละ 82.61 ใช้หนังสือประกอบการสอนวิชาศีลธรรมประเภทหนังสือเกี่ยวกับพุทธประวัติและเรื่องราวพุทธสาวก และหนังสือเกี่ยวกับศาสนพิธี วัฒนธรรม และประเพณีไทย ส่วนอาจารย์จำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 26.09 ใช้หนังสือที่ระลึกอนุสรณ์ต่าง ๆ เพื่อประกอบการสอนวิชาศีลธรรม

อาจารย์จำนวนร้อยละ 56.52 มีปัญหาและอุปสรรคในการค้นคว้าและใช้หนังสือประกอบการสอนวิชาศึกษาศาสตร์ อาจารย์จำนวนร้อยละ 43.49 ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการค้นคว้าและการใช้หนังสือประกอบการสอน

รายละเอียดของปัญหาและอุปสรรคในการค้นคว้าและการใช้หนังสือประกอบการสอนวิชาศึกษาศาสตร์ ปรากฏในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์เกี่ยวกับการค้นคว้าและการใช้หนังสือประกอบการสอนวิชาศึกษาศาสตร์

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่รู้ชื่อหนังสือจึงคนไม่ได้	2	15.38
2. มีหนังสือไม่มากพอที่จะศึกษาค้นคว้า	10	76.92
3. ไม่มีเวลาพอ	5	38.46
4. ไม่ทราบแหล่งที่จะค้น	4	30.77
5. บรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยไม่อำนวยความสะดวกให้	2	15.38
6. หนังสือแบบเรียนหรือตำราเรียนมีเนื้อหาอยู่เพียงพอแล้ว	1	7.69

จากตารางที่ 32 แสดงว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 76.92 มีปัญหาในกรณีที่หนังสือมีไม่มากพอที่จะศึกษาค้นคว้า และอาจารย์ส่วนน้อยคือ ร้อยละ 7.69 ไม่ค้นคว้าหาหนังสืออ่านประกอบ เพราะเห็นว่าหนังสือแบบเรียนหรือตำราเรียนมีเนื้อหาอยู่เพียงพอแล้ว

จากการวิเคราะห์ปรากฏว่า อาจารย์ทุกคนกล่าวว่าทุกวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางค่านิยมเสริมศึกษาศาสตร์ วัฒนธรรม วิชาชีพ

ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้แสดงไว้ในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ประเภทของชุมนุมส่งเสริมศีลธรรม จรรยา และวัฒนธรรม

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
1. ชุมนุมสังคมศึกษา	18	78.26
2. ชุมนุมส่งเสริมจริยศึกษา	6	26.09
3. ชุมนุมพุทธศาสตร์และประเพณี	6	26.09
4. ชุมนุมยุวพุทธ	2	8.70
5. ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	2	8.70
6. ชุมนุมวชิรศึกษา	2	8.70

ตารางที่ 33 แสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยครูส่วนมากมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 ในรูปของชุมนุมสังคมศึกษาคือเป็นร้อยละ 78.26 รองลงมาคือเป็นร้อยละ 26.09 คือ
 ชุมนุมส่งเสริมจริยศึกษา และชุมนุมพุทธศาสตร์และประเพณี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 คาเนื่อนำหน้าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ศีลธรรม จรรยา และ
วัฒนธรรมของทูลนุมนสงเสริมศีลธรรมวัฒนธรรม

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	X	S.D.
1. จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้	2.04	0.98
2. จัดทัศนศึกษาสถานที่สำคัญทางศาสนาและวัฒนธรรม	2.70	1.02
3. การแจกรางวัลแก่นักศึกษาที่ประพฤติดี หรือบำเพ็ญตน เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	2.09	1.16
4. การแสดงละคร เพื่อส่งเสริมศีลธรรมและวัฒนธรรม	1.61	0.78
5. จัดประกวดคำขวัญ ร้อยกรอง หรือร้อยแก้วเกี่ยวกับ ศีลธรรมหรือคติสอนใจ	1.61	0.72
6. จัดส่งนักศึกษาเข้าประกวดเกี่ยวกับการทำความเคารพ และมารยาทไทย	2.09	1.24
7. จัดให้นักศึกษาฟังเทศน์ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและ โทรทัศน์	2.17	1.19
8. จัดนิทรรศการ เกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา	3.09	1.12
9. จัดให้นักศึกษาไปเข้าร่วมการอบรมธรรมะจากที่ต่าง ๆ	2.26	0.86
10. จัดให้นักศึกษาไปบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในบางโอกาส	3.15	0.99
11. จัดให้นักศึกษาไปวัด เพื่อฟังเทศน์หรือประกอบพิธีกรรม ทางศาสนาในโอกาสที่เหมาะสม	2.41	1.01
12. จัดฉายภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริป	2.30	0.97
13. เชิญวิทยากรมาบรรยาย	2.78	1.17
14. จัดให้มีปาฐกถา โศวาทิ อภิปราย	2.49	1.20

หมายเหตุ : ความหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 4.60-5.00	หมายความว่ามีการจัดมากที่สุด
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.59	หมายความว่ามีการจัดมาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่ามีการจัดปานกลาง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่ามีจัดน้อย
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่าจะไม่มีการจัดเลย

ตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วกิจกรรมที่ชุมนุมส่งเสริมกิจกรรมวัฒนธรรมจัดในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดให้นักศึกษาไปบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในบางโอกาส การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา การเชิญวิทยากรมาบรรยาย และการจัดทัศนศึกษาสถานที่สำคัญในทางศาสนาและวัฒนธรรม

โดยเฉลี่ยแล้วกิจกรรมที่มีการจัดน้อย ได้แก่ การจัดให้มีปฐกถา โต้วาที อภิปราย การให้นักศึกษาไปวัด เพื่อฟังเทศน์หรือประกอบพิธีกรรมทางศาสนาในโอกาสที่เหมาะสม การจัดฉายภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริป และการจัดให้นักศึกษาไปเข้าร่วมการอบรมธรรมะจากที่ต่าง ๆ

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษา โดยศึกษาประมาณค่าหนักของค่าตอบดังนี้

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 4.60-5.00	หมายความว่าจะสนใจมากที่สุด
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.59	หมายความว่าจะสนใจมาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่าจะสนใจปานกลาง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่าจะสนใจน้อย
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่าจะสนใจน้อยที่สุด

จากผลสำรวจวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคำตอบในเรื่องความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษามีค่าเป็น 3.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจในกิจกรรมเป็น 0.64 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษามีความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่อาจารย์จัดขึ้นในระดับปานกลางเท่านั้น

ภาคที่ 3 ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาศีลธรรมและข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนวิชาศีลธรรมให้มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงระยะเวลาที่กำหนดให้สอนวิชาศีลธรรมตามหลักสูตร
ในระดับ ป.6ศ. ว่า เหมาะสมหรือมากน้อยเพียงใด โดยคิดค่าประมาณน้ำหนักคำตอบ
ดังนี้

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.00 หมายความว่าระยะเวลาที่กำหนดให้มากเกินไป

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59 หมายความว่าระยะเวลาที่กำหนดให้พอดีแล้ว

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59 หมายความว่าระยะเวลาที่กำหนดให้น้อยเกินไป

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของอาจารย์เรื่องเวลาที่
กำหนดให้สอนมีค่าเป็น 1.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบเท่ากับ 0.05 แสดงว่า
โดยเฉลี่ยแล้วเวลาที่กำหนดให้สอนวิชาศีลธรรมอยู่ในขณะนี้มันน้อยเกินไป

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาต่อไปในด้านความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับความจำเป็น
ในการใช้อุปกรณ์การสอน โดยคิดค่าประมาณน้ำหนักคำตอบดังนี้

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.00 หมายความว่าควรใช้ทุกครั้ง

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59 หมายความว่าควรใช้เป็นบางครั้ง

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59 หมายความว่าไม่จำเป็นต้องใช้เลย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับ
ความจำเป็นในการใช้อุปกรณ์การสอนมีค่าเป็น 2.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ
ความคิดเห็นของอาจารย์เท่ากับ 0.21 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วมีความจำเป็นในการใช้
อุปกรณ์การสอนเป็นบางครั้ง ถ้ามองความคิดเห็นของอาจารย์ในการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน
วิชาศีลธรรมเป็นบางครั้งประมวลได้ดังนี้ คือ

1. บางหัวข้อ และบางบทเรียนสามารถอธิบายให้เข้าใจแจ่มชัด โดยไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์

2. ถ้าใช้อุปกรณ์การสอนทุกครั้งอาจจะไม่สะดวกและไม่คุ้มค่า เพราะอุปกรณ์
บางอย่างหายาก ราคาแพง และไม่เหมาะสมกับครูเรียน

ตารางที่ 35 ความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาศีลธรรม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ช่วยทุนแรงในการสอน	8	34.78
2. ทำให้อธิบายบทเรียนง่ายขึ้น	17	73.91
3. ช่วยให้นักศึกษาสนใจในบทเรียนเพิ่มขึ้น	15	65.22
4. ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ชัดเจนขึ้น	14	60.87
5. ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ชัดเจน แต่เสียเวลา	4	17.39
6. เป็นการสาธิตการใช้อุปกรณ์การสอนให้นักศึกษาคู	10	43.48
7. ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความคิดสร้างสรรค์	7	30.43
8. เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเพียงเล็กน้อย	3	13.04

จากตารางที่ 35 ปรากฏว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 73.91 เห็นว่าการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาศีลธรรมช่วยให้อธิบายบทเรียนง่ายขึ้น รองลงมาอาจารย์จำนวนร้อยละ 65.20 เห็นว่าเป็นการช่วยให้นักเรียนสนใจในบทเรียนเพิ่มขึ้น และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 13.04 เห็นว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเพียงเล็กน้อย

จากการศึกษาเกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาศีลธรรมที่มีอยู่โดยทั่ว ๆ ไปในปัจจุบัน โดยคิดประเมินค่าน้ำหนักของค่าตัดดังนี้

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.00	หมายความว่ามีจำนวนหรือปริมาณมาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่ามีจำนวนหรือปริมาณปานกลาง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่ามีจำนวนหรือปริมาณน้อย
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่ามีจำนวนหรือปริมาณน้อยมาก

จากผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของจำนวนหรือปริมาณหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนวิชาศีลธรรมที่มีอยู่โดยทั่วไปในปัจจุบันมีค่าเป็น 2.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนหรือปริมาณหนังสือเท่ากับ 0.30 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้ว อาจารย์ผู้สอนวิชาศีลธรรมเห็นว่าหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิชานี้ยังมีจำนวนหรือปริมาณน้อย

ตารางที่ 36 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรวิชาศีลธรรมระดับ ป.กศ.

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำมัย	5	21.74
2. ข้างกับที่นักศึกษาเคยเรียนมาแล้ว	13	56.52
3. ง่ายเกินไป	2	8.70
4. สับสนเกินไป	1	4.35
5. เหมาะสมแล้ว	5	21.74
6. กว้างเกินไป	2	8.70
7. บางเรื่องน่าเบื่อ	1	4.35

จากตารางที่ 36 แสดงว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 56.52 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาในหลักสูตรวิชาศีลธรรมระดับ ป.กศ. ข้างกับที่นักศึกษาเคยเรียนมาแล้ว รองลงมาอาจารย์จำนวนร้อยละ 21.74 เห็นว่าเนื้อหาในหลักสูตรเหมาะสมแล้ว อาจารย์ส่วนน้อยคือ ร้อยละ 8.70 และ 4.35 เห็นว่าเนื้อหาในหลักสูตรกว้างเกินไป และบางเรื่องน่าเบื่อตามลำดับ

ตารางที่ 37 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในหลักสูตรที่น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อ
ความประพฤติประจำวันของนักศึกษามากที่สุด

เนื้อเรื่องในหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
1. พุทธประวัติ	1	4.35
2. หลักธรรม (มงคลสูตร)	22	95.65
3. ความรู้เกี่ยวกับพระสงฆ์ (การบวช การปกครอง คณะสงฆ์ในปัจจุบัน)	3	13.02
4. พิธีทำบุญ (กาลที่ควรทำบุญ การจัดสถานที่ ระเบียบพิธี)	1	4.35

จากตารางที่ 37 จะเห็นว่าอาจารย์ส่วนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 95.65 เห็นว่าเนื้อเรื่องในหลักสูตรที่มีประโยชน์ต่อความประพฤติประจำวันของนักศึกษามากที่สุดคือ หลักธรรม (มงคลสูตร) และอาจารย์ส่วนน้อยคือ ร้อยละ 4.35 เห็นว่าเนื้อเรื่องที่มีประโยชน์มากที่สุดคือ พุทธประวัติ และพิธีทำบุญ (กาลที่ควรทำบุญ การจัดสถานที่ระเบียบพิธี)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางหลักสูตรวิชาศึกษาระดับ ป.กศ.

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. เหมาะสมทีเดียว	6	26.09
2. เนื้อหามีมากเกินไปกว่าที่จะจัดกิจกรรมที่เหมาะสมได้	9	39.13
3. เนื้อหามากเกินกว่านักศึกษาจะเข้าใจทำให้เกิด ความเบื่อหน่าย	3	13.04
4. เนื้อหาเกินไปจนทำให้นักศึกษาไม่สนใจ	1	4.35
5. เนื้อหาไม่สอดคล้องกับความมุ่งหมายที่ตั้งไว้	4	17.39
6. หลักสูตรไม่สัมพันธ์กับการนำมาปฏิบัติ	7	30.43
7. หลักสูตรและเวลาเรียนไม่สัมพันธ์กัน	5	21.74

จากตารางที่ 38 แสดงว่าจำนวนอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 39.13 และ 30.43 ตามลำดับ เห็นว่าการวางหลักสูตรวิชาศึกษาระดับ ป.กศ. มีเนื้อหามากเกินกว่าที่จะจัดกิจกรรมที่เหมาะสมได้ และหลักสูตรไม่สัมพันธ์กับการนำมาปฏิบัติ ส่วนอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 26.09 เห็นว่าการวางหลักสูตรเหมาะสมแล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 ความคิดเห็นของอาจารย์เมื่อสอนไม่ทันหลักสูตร

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. คิดเนื้อหาตอนที่คิดว่าไม่สำคัญทิ้งและไม่ออกข้อสอบ	4	17.39
2. สอนครบทุกตอนอย่างย่อ ๆ	5	21.74
3. ให้นักศึกษาไปศึกษาค้นคว้าเอง เป็นบางตอน	18	78.26
4. แจกเอกสารประกอบการสอนให้นักศึกษาไปอ่านและ นำข้อสงสัยมาถามผู้สอน	10	43.43

จากตารางที่ 39 แสดงว่าอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 78.26 แก้ปัญหาการสอนไม่ทันหลักสูตร โดยการให้นักศึกษาไปค้นคว้าเองเป็นบางตอน รองลงมาอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 43.43 แก้ปัญหาโดยการแจกเอกสารประกอบการสอนให้นักศึกษาไปอ่านและนำข้อสงสัยมาถามผู้สอน อาจารย์จำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 17.39 ที่คิดเนื้อหาตอนที่คิดว่าไม่สำคัญทิ้งและไม่ออกข้อสอบ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาที่สมัครเรียนในเรื่องข้อสอบที่ไร้ในการวัดผล ปรากฏว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 86.96 ทดงการใหญ่สอนเป็นผู้ทำข้อสอบเอง อาจารย์เพียงร้อยละ 13.04 ที่เห็นว่าคณะกรรมการฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยควรเป็นผู้ทำ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าของคะแนนวิชาที่สมัครเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของค่าตอบมีค่าตามลำดับดังนี้

- น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.00 หมายความว่าค่าของคะแนนมากเกินไป
- น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59 หมายความว่าค่าของคะแนนเหมาะสมแล้ว
- น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59 หมายความว่าค่าของคะแนนน้อยเกินไป

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยน้ำหนักของค่าของคะแนนวิชาที่ธรรมมีค่า เป็น 1.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.51 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วค่าของคะแนนวิชา ที่ธรรมน้อยเกินไป

จากการวิจัยถึงความรู้สึกของอาจารย์เกี่ยวกับความรู้ในวิชาที่ธรรมที่จะสอน นักศึกษาในระดับ ป.กศ. โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้น้ำหนักเฉลี่ยของ คำตอบมีค่าดังนี้

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	3.60-4.00	หมายความว่ามีความรู้มาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.59	หมายความว่ามีความรู้ดี
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.60-2.59	หมายความว่ามีความรู้พอสมควร
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.59	หมายความว่าต้องการความรู้เพิ่มเติม

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยน้ำหนักของคำตอบของอาจารย์มีค่า เป็น 2.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.82 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วความรู้ดีของอาจารย์ ผู้สอนเห็นว่าคุณเองนั้นมีความรู้ในวิชานี้พอสมควร

เมื่อได้ศึกษาต่อไปว่า อาจารย์ผู้สอนมีความต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับวิชา ที่ธรรม โดยเข้ารับการอบรมหรือเข้ารับการนิเทศการศึกษาหรือไม่ ปรากฏผลว่า อาจารย์ทั้ง 23 คนต้องการเข้ารับการอบรมหรือการนิเทศการศึกษาวិชาที่ธรรม

จากการวิเคราะห์ปรากฏว่า อาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 65.22 ต้องการ ให้มีการอบรมทางวิชาการและนิเทศการศึกษาให้กับอาจารย์ผู้สอนวิชาที่ธรรมปีละครั้งและ อาจารย์คิดเป็นร้อยละ 34.78 ต้องการให้มีการอบรมและนิเทศการศึกษากลับครั้ง

ผลการวิเคราะห์ต่อไปพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาที่ธรรมส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 82.61 ไม่เคยได้รับการอบรมหรือการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับวิชาที่ธรรมเลย อาจารย์ จำนวนน้อยคือ ร้อยละ 17.39 เคยได้รับการอบรมหรือการนิเทศการศึกษาในวิชาที่ธรรม

สำหรับอาจารย์ที่เคยเข้ารับการอบรม โดยเฉลี่ยแล้วเข้ารับการอบรมหรือ การนิเทศการศึกษาคงคนละหนึ่งครั้ง

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักสิ่งที้อาจารย์วิชาศึกษาระบบต้องการในการเข้ารับการอบรม
และนิเทศการศึกษา

สิ่งทีต้องการ	\bar{X}	S.D.
1. ความรู้ด้านวิชาการ	3.87	0.97
2. การจัดกิจกรรมเพื่อช่วยการเรียนการสอน	4.26	0.75
3. เทคนิคการสอนใหม่ ๆ	4.35	0.93
4. แหล่งความรู้ที่จะคนควา	3.65	0.71
5. การใช้ โสตทัศนูปกรณ์ช่วยการ เรียนการสอน	3.78	0.90
6. การสร้างแบบทดสอบและการประเมินผล	3.74	0.75

หมายเหตุ : ความหมายของสิ่งที้อาจารย์ต้องการในการเข้ารับการอบรม
และนิเทศการศึกษา

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 4.60-5.00	หมายความว่า เป็นสิ่งทีต้องการมากที่สุด
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.59	หมายความว่า เป็นสิ่งทีต้องการมาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่า เป็นสิ่งทีต้องการปานกลาง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่า เป็นสิ่งทีต้องการน้อย
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่า เป็นสิ่งทีไม่ต้องการเลย

จากตารางที่ 40 จะเห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วสิ่งที้อาจารย์ต้องการมากตามลำดับ
คือ เทคนิคการสอนใหม่ ๆ การจัดกิจกรรมเพื่อช่วยการ เรียนการสอน ความรู้ด้าน
วิชาการ การใช้โสตทัศนูปกรณ์ การสร้างแบบทดสอบและการประเมินผล และ
แหล่งความรู้ที่จะคนควา

ตารางที่ 41 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการจัดและปกครองชั้นเรียนใดที่จะมีส่วนช่วยในการสอนวิชาศีลธรรมค้ำขึ้น

ความคิดเห็นของอาจารย์	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นการฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง	13	56.52
2. เป็นการฝึกการอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบแบบแผน	6	26.09
3. เป็นการฝึกนิสัยให้นักศึกษารูจักกาลเทศะในการดำเนินชีวิต	13	56.52
4. เป็นการช่วยในการเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี	5	21.74

จากตารางที่ 41 จะเห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 56.52 มีความเห็นว่าการจัดและปกครองชั้นเรียนใดที่จะมีส่วนช่วยในการสอนวิชาศีลธรรมค้ำขึ้น และเป็นการฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง ตลอดจนเป็นการฝึกนิสัยให้นักศึกษารูจักกาลเทศะในการดำเนินชีวิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักสิ่งทีอาจารย์ต้องการในการปรับปรุงการเรียนการสอน
วิชาศีลธรรม

สิ่งที่ต้องการปรับปรุง	\bar{X}	S.D.
1. หลักสูตร และประมวลการสอน	5.74	2.13
2. หนังสือแบบเรียน	4.59	1.34
3. หนังสืออ่านประกอบ	3.06	1.93
4. วิธีการสอน	5.67	1.19
5. การวัดผล	2.94	1.34
6. อุปกรณ์การสอน	3.50	1.50
7. การจกกิจกรรม	3.63	1.59

หมายเหตุ : ความหมายของสิ่งทีอาจารย์ต้องการจะปรับปรุงการเรียน
การสอนวิชาศีลธรรม

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 6.60-7.00	หมายความว่า เป็นสิ่งทีต้องการปรับปรุงเป็นอันดับแรก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 5.60-6.59	หมายความว่า เป็นสิ่งทีต้องการปรับปรุงเป็นอันดับรองลงมา
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 4.60-5.59	หมายความว่า เป็นสิ่งทีต้องการปรับปรุงเป็นอันดับรองลงมา
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.59	หมายความว่า เป็นสิ่งทีต้องการปรับปรุงเป็นอันดับรองลงมา
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่า เป็นสิ่งทีต้องการปรับปรุงเป็นอันดับรองลงมา
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่า เป็นสิ่งทีต้องการปรับปรุงเป็นอันดับรองลงมา
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่า เป็นสิ่งทีต้องการปรับปรุงเป็นอันดับรองลงมา

ตารางที่ 42 แสดงให้เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้ว อาจารย์ต้องการปรับปรุงสิ่ง
เหล่านี้ตามลำดับคือ

1. หลักสูตร และประมวลการสอน
2. วิธีการสอน

3. หนังสือแบบเรียน
4. การจัดกิจกรรม
5. อุปกรณ์การสอน
6. หนังสืออ่านประกอบ
7. การวัดผล

สำหรับปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ที่ผู้สอนวิชาศีลธรรมในวิทยาลัยครูประสบ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วอาจสรุปได้ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอน

1.1 เกี่ยวกับบุคลิกลักษณะและความประพฤติยังมีอาจารย์ส่วนน้อยที่รู้ดีกว่าตัวเองยังประพฤติปฏิบัติไม่เหมาะสมที่จะเป็นแบบฉบับที่ดีของนักศึกษาได้

1.2 เกี่ยวกับความรู้ความสามารถ อาจารย์ผู้สอนส่วนมากยังขาดความรู้อย่างแท้จริงในเรื่องที่สอน นอกจากนั้นยังขาดความชำนาญในการดำเนินการสอน การจัดกิจกรรม การใช้อุปกรณ์การสอน เพื่อสร้างความสนใจและใฝ่เนื้องานที่ถูกต้อง ซึ่งนักศึกษานำไปให้เป็นประโยชน์กับตนเองและกับนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่ตนจะต้องทำการสอนต่อไป

1.3 เกี่ยวกับเวลาของผู้สอน ผู้สอนไม่มีเวลาเตรียมการสอนและติดตามดูแลความประพฤติของนักศึกษาของตน เพราะต้องเตรียมตัวสอนหลายวิชาและหลายระดับชั้น นอกจากนั้นผู้สอนต้องทำหน้าที่อื่น ๆ นอกจากงานสอนประจำ เช่น งานแผนกทะเบียน แผนกธุรการ งานนิเทศการสอน

2. นักศึกษา

2.1 ถึงแม้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะเห็นว่าวิชาศีลธรรมเป็นวิชาที่มีคุณค่า แต่ก็ยังไม่ปฏิบัติตนตามหลักธรรมมากนัก

2.2 นักศึกษาบางส่วนยังมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชานี้ เห็นว่าเป็นวิชาที่ไม่จำเป็น มอมเมา ล้าสมัย ไม่ช่วยสังคมปัจจุบัน ซึ่งเป็นทัศนคติที่ไม่ถูกต้องควรจะได้รับการแก้ไข

2.3 นักศึกษาน้อยคนที่มีพื้นฐานเกี่ยวกับจริยธรรมและศีลธรรมน้อยมาก ขาดความเข้าใจ ความเชื่อหรือศรัทธาในศาสนาตั้งแต่ต้น เมื่อเข้ามาศึกษาในระดับสูงมีเวลาที่จะได้รับการปลูกฝังค่านิยมทางศาสนาไม่มากจึงไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร

3. หลักสูตรของกระทรวง กำหนดเวลาสำหรับเรียนวิชาศีลธรรมน้อยเกินไป ทำให้ผู้สอนต้องเน้นหนักด้านเนื้อหามากกว่าด้านการปฏิบัติ ซึ่งไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของวิชานี้

4. อุปกรณ์การสอน และแหล่งความรู้ที่จะชักจูงใจนักศึกษาให้เกิดความสนใจ และเห็นคุณค่าของวิชานี้มีไม่พอเพียง

5. การวัดผล ผู้สอนแต่ละคนต้องสอนนักศึกษาเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นในการวัดผลส่วนใหญ่จึงวัดผลด้านความรู้ความเข้าใจ ไม่ได้วัดด้านความประพฤติ ควรจะเน้นด้านความประพฤติการปฏิบัติให้มาก เพราะนักศึกษาลงชั้นจะจบออกไปยอมรับสังคม ถ้าความประพฤติไม่เหมาะสมแล้วก็ไม่สมควรจะเป็นครูอย่างยิ่ง

6. สภาพแวดล้อมในสังคม ที่เน้นด้านวัตถุมากกว่าค่านิยม ทำให้นักศึกษาขาดความสนใจในคุณค่าทางจิตใจ คุณค่าที่ใคร่เรียนจากวิชาศีลธรรมจึงตรงกันข้ามกับค่านิยมที่สังคมยึดถือ เป็นเหตุให้นักศึกษาขาดหลักและแบบแผนที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิต

ขอเสนอแนะในการจัดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงการสอนวิชาศีลธรรมในที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากการรวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของอาจารย์ผู้สอนมีดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษา ควรเห็นความสำคัญของวิชาศีลธรรมเพิ่มขึ้น โดยการจัดอาจารย์ที่มีความเหมาะสมทั้งบุคลิกลักษณะ ความรู้ความสามารถที่จะสอนวิชาศีลธรรมให้บังเกิดผลดี ไม่ยึดถือแต่อาวุโสอย่างเดียว นอกจากนั้นควรมีการเชิญหรือนิมนตบวชหรือพระสงฆ์มาบรรยายและเป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชานี้เป็นบางโอกาส เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ทั้งกับนักศึกษาและอาจารย์

2. อาจารย์ผู้สอน ควรปรับปรุงแก้ไขตนเองให้เหมาะสมกับที่จะสอนวิชานี้ดังต่อไปนี้

2.1 คำนวณคลิกอักษร ผู้สอนจะต้องเป็นแบบฉบับที่ดีของผู้เรียนได้ ในทุกคำ ต้องมีความซาบซึ้งในศีลธรรมจริง ๆ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาด้วย

2.2 วิธีดำเนินการสอน การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์การสอน อาจารย์ผู้สอนควรมีการวางแผนการสอนระยะยาวร่วมกับอาจารย์ที่สอนศีลธรรมด้วยกัน วิธีการสอนต้องน่าสนใจและสอนให้เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด ควรจัดให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับศีลธรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาประกอบกิจกรรมทางศาสนาอยู่เสมอ จนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติและเกิดศรัทธาในศาสนามากยิ่งขึ้น ผู้สอนควรใส่ใจตัวอย่างจากสภาพแวดล้อม สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นอุปกรณ์การสอนที่จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเรื่องของศาสนา ได้ดียิ่งขึ้น ประการสำคัญคือ อาจารย์ผู้สอนต้องพยายามสอนในด้านการให้แนวคิดและปรัชญา ในการดำรงชีวิตมากกว่าจะสอนเนื้อหาหรือหลักธรรมตามเนื้อหาแท้ ๆ

2.3 การวัดผล ควรกำหนดพฤติกรรมการวัดผลให้นักศึกษายานพฤติกรรมอะไรบางอย่างในกระบวนการวิชานี้ เพื่อเน้นในด้านการปฏิบัติตนและการคนความควบคุมตนเอง ควรเน้นการวัดผลภาคปฏิบัติให้มากกว่าค่านทฤษฎี ถ้าเป็นไปได้ นักศึกษาควรควรมีคะแนนความประพฤติตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัย ถ้าคะแนนความประพฤติไม่ถึงขั้นที่กำหนดให้ก็ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้

3. หลักสูตร ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาไม่ให้ซ้ำซ้อน นำเบื่อ ควรให้ทันสมัย ควรเพิ่มเวลาในการเรียนการสอนให้มากขึ้นและเพิ่มความสูงชัน เพื่อจะเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาสนใจที่จะศึกษาหาความรู้และเห็นความสำคัญของวิชานี้

4. หน่วยราชการและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรกวักชันภาพยนตร์ แหล่งเรีงรมย์ และหนังสือที่เป็นภัยต่อเยาวชน มีให้ปรากฏหรือมีการจำหน่ายในท้องตลาด เพราะจะเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและความเสื่อมโทรมทางจิตใจของเยาวชนได้ทางหนึ่ง

๑. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนักศึกษา

ภาคที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษา

สถานการณ์ของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 374 คน เป็นนักศึกษาระดับปีที่ 2 ระดับ ป.กศ. ในวิทยาลัยครู 10 แห่ง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เป็นนักศึกษายาย 159 คน คิดเป็นร้อยละ 42.51 และนักศึกษาหญิง 215 คน คิดเป็นร้อยละ 57.49 นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 351 คน คิดเป็นร้อยละ 93.85 นับถือศาสนาพุทธ นักศึกษาจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.21 นับถือศาสนาอิสลาม และนักศึกษาจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94 นับถือศาสนาคริสต์

นักศึกษามีอายุระหว่าง 16-23 ปี ดังนั้นอายุเฉลี่ยของนักศึกษาเท่ากับ 18 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุนักศึกษาเท่ากับ 1.04

จากการวิเคราะห์ปรากฏว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จำนวน 290 คนคิดเป็นร้อยละ 77.54 ชอบเรียนวิชาศีลธรรม นักศึกษาจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 21.39 ไม่ชอบเรียนวิชานี้ และมีนักศึกษาจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.07 ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ เหตุผลของการชอบเรียนและไม่ชอบเรียนได้แสดงไว้ในตารางที่ 43-44 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 43 เหตุผลที่นักศึกษาชอบเรียนวิชาศีลธรรม

เหตุผลที่ชอบเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในวิถีประจำวันของนักศึกษา	218	75.72
2. มีเนื้อหาที่สนุกและน่าสนใจ	47	16.21
3. ให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีไทย	218	75.72
4. นักศึกษามีศรัทธาในตัวอาจารย์ผู้สอน	52	17.93
5. วิธีการสอนของอาจารย์น่าสนใจ	42	14.48
6. เป็นวิชาที่เข้าใจได้ง่าย	43	14.83
7. นักศึกษาสนใจในเรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนาเป็นทุนอยู่แล้ว	76	26.21

จากตารางที่ 43 จะเห็นว่านักศึกษาสวนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 75.72 ชอบเรียนวิชาศีลธรรม เพราะเห็นว่ามีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในวิถีประจำวัน และให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีไทย นักศึกษาสวนน้อยคือ ร้อยละ 14.48 ชอบเรียนวิชานี้เพราะวิธีการสอนของอาจารย์น่าสนใจ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 44 เหตุผลที่นักศึกษาไม่ชอบเรียนวิชาศีลธรรม

เหตุผลที่ไม่ชอบเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. เนื้อหายากเกินไป	17	21.25
2. เนื้อหาซ้ำกับที่เคยเรียนมาแล้ว	43	53.75
3. เป็นวิชาที่น่าเบื่อและนำมาใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้	19	23.75
4. วิธีการสอนของอาจารย์ไม่น่าสนใจ	40	50.00
5. เนื้อหาว่างเกินไป	5	6.25
6. ไม่ชอบอาจารย์ผู้สอน	10	12.50
7. สอบไล่คะแนนไม่ดี	13	16.25

จากตารางที่ 44 จะเห็นว่านักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 53.75 และ 50.00 ไม่ชอบเรียนวิชานี้ เพราะเนื้อหาซ้ำกับที่เคยเรียนมาแล้ว และวิธีการสอนของอาจารย์ไม่น่าสนใจตามลำดับ นักศึกษาส่วนน้อยคือ ร้อยละ 6.25 ไม่ชอบเรียนวิชานี้ เพราะเห็นว่าเนื้อหาว่างเกินไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคที่ 2 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการ เรียนการสอนวิชาศีลธรรม

ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ยนำหนักวิธีสอนที่อาจารย์วิชาศีลธรรมนำมาใช้กับนักศึกษา

วิธีสอน	\bar{X}	S.D.
1. อธิบายและซักถามประกอบ	3.49	1.11
2. แบ่งกลุ่มนักศึกษาให้อภิปรายกัน	1.83	1.05
3. อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน	2.17	0.10
4. นักศึกษาไปค้นคว้าและมารายงานในชั้น	2.58	1.18
5. อาจารย์ยกอุทาหรณ์เปรียบเทียบ เพื่อให้เรื่องการสอน เห็นจริง	3.63	1.15
6. อาจารย์ให้นักศึกษาอ่านตำราเรียนและนำข้อความ บางตอนมาอธิบายให้ฟัง	2.46	1.22
7. อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันวางแผนการเรียนการสอน รวมกัน	1.90	0.97
8. เชิญวิทยากรมาบรรยายในชั้น	1.25	0.66

หมายเหตุ : ความหมายของวิธีสอนที่อาจารย์วิชาศีลธรรมนำมาใช้
กับนักศึกษา

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 4.60-5.00	หมายความว่า เป็นวิธีสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุด
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.59	หมายความว่า เป็นวิธีสอนที่อาจารย์ใช้มาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่า เป็นวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ปานกลาง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่า เป็นวิธีสอนที่อาจารย์ใช้น้อย
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่า เป็นวิธีสอนที่อาจารย์ไม่ใช้เลย

ตารางที่ 45 แสดงให้เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้ววิธีสอนที่อาจารย์ใช้กับ นักศึกษามากคือ วิธีสอนโดยการยกดูหาหรือเปรียบเทียบ เพื่อให้เรื่องที่สอนเห็นจริง โดยเฉลี่ยแล้ววิธีสอนที่อาจารย์ใช้ในระดับปานกลาง ได้แก่ การอธิบายและซักถาม ประถม โดยเฉลี่ยแล้ววิธีสอนที่อาจารย์ใช้น้อยคือ การที่อาจารย์ให้นักศึกษาอ่าน ตำราเรียนและนำข้อความบางตอนมาอธิบายให้ฟังและการที่อาจารย์และนักศึกษาช่วยกัน แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยเฉลี่ยแล้ววิธีสอนที่อาจารย์ไม่นำมาใช้กับนักศึกษาเลยคือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายในชั้น

ตารางที่ 46 วิธีสอนของอาจารย์ที่นักศึกษาชอบ

วิธีสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. อธิบายและซักถามประถม	92	24.59
2. แบ่งกลุ่มนักศึกษาให้อภิปรายกัน	29	7.75
3. อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน	43	11.50
4. นักศึกษาไปค้นคว้าและมารายงานในชั้น	26	7.49
5. อาจารย์ยกดูหาหรือเปรียบเทียบ เพื่อให้เรื่องที่สอนเห็นจริง	97	25.94
6. อาจารย์ให้นักศึกษาอ่านตำราเรียนและนำข้อความบางตอนมาอธิบายให้ฟัง	9	2.41
7. อาจารย์และนักศึกษาช่วยกันวางแผนการเรียนการสอนรวมกัน	43	11.50
8. เชิญวิทยากรมาบรรยายในชั้น	26	7.49

จากตารางที่ 46 จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 25.94 ชอบวิธีสอนโดยวิธีที่อาจารย์ยกอรรถาหรือเปรียบเทียบ เพื่อให้เรื่องที่สอนเห็นจริง ซึ่งได้ให้เหตุผลที่ชมวิธีสอนแบบนี้ว่า

1. เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนได้ดี
2. ได้ขบคิดไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน
3. ได้เห็นตัวอย่างที่จะนำไปเปรียบเทียบกับกรปฏิบัติจริงได้
4. ได้ขบคิด คติเตือนใจ และเกิดความซาบซึ้งในการทำควมดี
5. ทำให้เกิดแรงกระตุ้นที่จะค้นหาหาความรู้เพิ่มขึ้น

นักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 24.59 ชอบวิธีสอนโดยการที่อาจารย์อธิบายและซักถามประกอบ โดยให้เหตุผลพอแยกกล่าวได้ว่า

1. ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นและจำได้ดี
2. ทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมอยู่เสมอ เพราะได้รับแรงกระตุ้นจากผู้สอน
3. ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในสิ่งที่อาจารย์ซักถาม
4. ทำให้อาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์กัน

นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 2.41 ที่ชอบวิธีสอนโดยการที่อาจารย์ให้นักศึกษาอ่านตำราเรียนและนำข้อความบางตอนมาอธิบายให้ฟัง โดยนักศึกษาได้ให้เหตุผลที่ชมวิธีสอนแบบนี้ว่า ทำให้มีโอกาสเรียนด้วยตนเองมากขึ้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงการที่นักศึกษามีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและซักถามขณะเรียนวิชาศีลธรรม โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของคำตอบมีค่าตามลำดับคือ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.00	หมายความว่ามีโอกาสทุกครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่ามีโอกาสเป็นบางครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่าไม่เคยเลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการที่อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและซักถามขณะเรียนมีค่าเป็น 2.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.56 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษามีโอกาสแสดงความคิดเห็นและซักถามเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 47 ความรู้สึกของนักศึกษาเมื่อเรียนวิชาศีลธรรมแต่ละครั้ง

ความรู้สึก	จำนวน	ร้อยละ
1. เข้าใจบทเรียนที่อาจารย์สอนเป็นอย่างดี	106	28.34
2. สามารถนำหลักธรรมที่ได้เรียนไปปฏิบัติจริงได้	153	40.91
3. สนุกและสนใจบทเรียนนั้น ๆ	80	21.39
4. มีความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	76	20.32
5. โดดใจที่ได้เรียนวิชานี้จนจบ	53	14.17
6. เบื่อหน่าย ไม่อยากเรียนในครั้งต่อไป	49	13.10
7. ไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียน	27	7.22
8. ไม่สามารถนำความรู้ในวิชานี้ไปปฏิบัติจริง ๆ ได้	84	22.46

ตารางที่ 47 แสดงว่านักศึกษาร้อยละ 40.91 มีความรู้สึกว่าเมื่อเรียนวิชาศีลธรรมไปแล้วแต่ละครั้งสามารถนำหลักธรรมที่ได้เรียนไปปฏิบัติจริงได้ รองลงมานักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 28.34 รู้สึกว่ามีความเข้าใจบทเรียนที่อาจารย์สอนเป็นอย่างดี นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 7.22 ที่มีความรู้สึกที่ไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 48 ค่าเฉลี่ยนำหนักการรวมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา

กิจกรรม	\bar{X}	S.D.
1. การแบ่งกลุ่มอภิปราย	1.99	1.17
2. การเข้าร่วมฟังการโต้วาที ปาฐกถา หรืออภิปราย	2.14	1.12
3. การค้นคว้าทำรายงานเพิ่มเติม	2.81	1.10
4. การมีส่วนร่วมในการแสดงละคร	1.33	0.68
5. การฟังวิทยากรมาบรรยายที่วิทยาลัย	2.25	1.22
6. การเข้าไปร่วมพิธีกรรม หรือฟังเทศน์ที่วัด	2.11	1.11
7. การฟังพระสงฆ์มาแสดงธรรม หรือมาประกอบพิธีกรรมที่วิทยาลัย	2.06	1.09
8. การดูภาพยนตร์ สไลด์ พิธีมสทริป	1.83	1.10
9. การเข้าร่วมในการจัดนิทรรศการ	1.92	1.10
10. การไปศึกษานอกสถานที่	1.89	0.87
11. การทำสมุดภาพและสมุดกัณฑ์ เกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรม	1.68	0.97
12. ร่วมกันศึกษาข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นพิเศษ	1.68	0.95

หมายเหตุ : ความหมายของการรวมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 4.60-5.00	หมายความว่านักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.59	หมายความว่านักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมบ่อยครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่านักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่านักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมน้อยครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่านักศึกษาไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเลย

จากตารางที่ 48 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วไม่มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักศึกษาเข้าร่วมทุกครั้งหรือบ่อยครั้ง กิจกรรมการเรียนการสอนที่นักศึกษาเข้าร่วมเป็นบางครั้ง ได้แก่ การค้นคว้าทำรายงานเพิ่มเติม

โดยเฉลี่ยแล้วกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักศึกษาเข้าร่วมบ่อยครั้ง ได้แก่ การฟังวิทยากรบรรยายที่วิทยาลัย การเข้าร่วมฟังการโต้วาที ปาฐกถา หรืออภิปราย การเข้าไปร่วมพิธีกรรมหรือฟังเทศน์ที่วัด โดยเฉลี่ยแล้วกิจกรรมที่นักศึกษาไม่เคยเข้าร่วมเลยคือ การมีส่วนร่วมในการแสดงละคร

จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับการที่ นักศึกษาได้รับความรู้จากวิทยากรที่อาจารย์เชิญมาให้ความรู้ด้านศีลธรรมจรรยา โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของค่าตอบมีค่าดังนี้ คือ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.00	หมายความว่าวิทยากรมาให้ความรู้เดือนละครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่าวิทยากรมาให้ความรู้ภาคเรียนละครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่าวิทยากรมาให้ความรู้ปีละครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่าไม่มีวิทยากรมาให้ความรู้เลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของค่าตอบมีค่าเป็น 2.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าตอบเท่ากับ 1.07 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ประมาณปีละครั้ง

จากการศึกษาเกี่ยวกับการไปศึกษายังสถานที่สำคัญทางศาสนาและวัฒนธรรมของนักศึกษา โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของค่าตอบมีค่าดังนี้

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.00	หมายความว่าอาจารย์พาไปทุกครั้งที่มีบทเรียนเกี่ยวข้อง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่าอาจารย์พาไปเป็นบางครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่าเพียงแต่แนะนำให้นักศึกษาไปกันเอง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่าไม่เคยจัดเลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยน้ำหนักของค่าตอมีค่าเท่ากับ 1.72 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.76 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์เพียงแต่แนะนำให้นักศึกษาไปศึกษายังสถานที่สำคัญทางศาสนาและวัฒนธรรม

นักศึกษาส่วนมากที่สุดคือ ร้อยละ 75.13 ได้ตอบว่าวิทยาลัยของตนมีการจัดชุมนุม เพื่อส่งเสริมศีลธรรม จรรยา และวัฒนธรรม นักศึกษาส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 24.67 ที่คิดว่าไม่มีการจัดชุมนุมส่งเสริมศีลธรรมจรรยาในวิทยาลัยของตน

ตารางที่ 49 ประเภทของชุมนุมส่งเสริมศีลธรรม จรรยา และวัฒนธรรมที่มีในวิทยาลัย

ประเภทของชุมนุม	จำนวน	ร้อยละ
1. ชุมนุมสังฆศึกษา	164	58.36
2. ชุมนุมพุทธศาสตร์และประเพณี	92	32.74
3. ชุมนุมยุวพุทธ	25	8.90
4. ชุมนุมส่งเสริมจริยศึกษา	47	16.73
5. ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	57	20.28

จากตารางที่ 49 จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 58.36 ที่เห็นว่าวิทยาลัยของตนได้จัดชุมนุมสังฆศึกษา รองลงมา ได้แก่ ชุมนุมพุทธศาสตร์และประเพณี ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย และชุมนุมส่งเสริมจริยศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.74, 20.28 และ 16.73 ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อชุมนุมส่งเสริมศีลธรรม จรรยา และวัฒนธรรม ว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของค่าตอมีค่าตามลำดับคือ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 5.60-6.00	หมายความว่ามีความสนใจมากที่สุด
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 4.60-5.59	หมายความว่ามีความสนใจมาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.59	หมายความว่ามีความสนใจปานกลาง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่ามีความสนใจน้อย
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่ามีความสนใจน้อยที่สุด
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่าไม่สนใจเลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยน้ำหนักของความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อ
 ขุมข้อมูลเสริมศึกษาระบบจรรยา มีค่าเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 1.09
 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษามีความสนใจต่อขุมข้อมูลดังกล่าวในระดับปานกลางเท่านั้น

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาต่อไปเกี่ยวกับความเห็นของนักศึกษาในด้านการใช้อุปกรณ์
 ประกอบการสอนของอาจารย์ว่า อาจารย์ใช้อุปกรณ์การสอนมากน้อยเพียงใด โดยใช้วิธี
 วิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้น้ำหนักของคำตอบมีค่าตามลำดับ คือ
 น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.00 หมายความว่าใช้อุปกรณ์ทุกครั้งที่สอน
 น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59 หมายความว่าใช้อุปกรณ์เป็นบางครั้ง
 น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59 หมายความว่าไม่เคยใช้เลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการใช้อุปกรณ์การสอนของ
 อาจารย์มีค่าเป็น 1.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้อุปกรณ์เท่ากับ 0.54 แสดงว่า
 โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนไม่ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาศึกษาระบบ

ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษจำนวนมากคิดเป็นร้อยละ 89.30 ต้องการให้
 อาจารย์ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาศึกษาระบบ แต่นักศึกษาจำนวนน้อยคิดเป็นร้อยละ
 10.70 ไม่ต้องการให้อาจารย์ใช้อุปกรณ์การสอน

เหตุผลของนักศึกษาที่ต้องการให้อาจารย์ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาศึกษาระบบ
 เรียงลำดับได้ดังนี้ คือ

1. ทำให้เข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วกว่าและดีขึ้น
2. ทำให้ได้รับประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน

3. ได้แนวทางที่จะนำอุปกรณ์ไปใช้ในการสอนนักเรียนในระดับประถมศึกษา
ต่อไป

4. ทำให้เกิดความรู้สึกสนุกและสนใจบทเรียนเพิ่มขึ้น

เหตุผลของนักศึกษาที่ไม่ต้องการให้อาจารย์ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชา
ศีลธรรมอาจแยกกล่าวได้ว่า

1. นักศึกษาเห็นว่าลักษณะวิชานี้เป็นนามธรรมเป็นเรื่องของจิตใจ จึงไม่
จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์การสอนเขาช่วย
2. นักศึกษาโตพอที่จะเข้าใจแนวการเรียนวิชานี้ได้เป็นอย่างดี โดยไม่ต้อง
ใช้อุปกรณ์
3. เห็นว่าเป็นการเสียเวลาและทำให้เรียนไม่ทันหลักสูตร
4. เป็นการสิ้นเปลืองและยุ่งยาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 50 อุปกรณ์การสอนที่อาจารย์ใช้ประกอบการสอนวิชาศึกษาระดับมัธยมศึกษา

รายชื่ออุปกรณ์การสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. รูปภาพ ภาพชุด	140	37.43
2. แผนที่ แผนภูมิ แผนสถิติ	45	12.03
3. ลูกโลก	5	1.34
4. ของจริง	25	6.68
5. หุ่นจำลอง	14	3.74
6. ป้ายนิเทศ แผนป้ายสำคัญ	10	2.67
7. บัตรคำ	5	1.34
8. เครื่องบันทึกเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง	12	3.21
9. เครื่องฉายภาพนิ่ง สไลด์ फिल्मสตริป	64	17.11
10. วิทยุ โทรทัศน์	21	5.61
11. หนังสือพิมพ์	33	10.16
12. หนังสืออ้างอิง	88	23.53

จากตารางที่ 50 จะเห็นว่านักเรียนร้อยละ 37.43 และ 23.53 เห็นว่า อุปกรณ์การสอนที่อาจารย์ชอบใช้มากที่สุดคือ รูปภาพ ภาพชุด และหนังสืออ้างอิง ส่วน อุปกรณ์ที่อาจารย์ใช้น้อยที่สุดคือ ลูกโลก และบัตรคำ คิดเป็นร้อยละ 1.34

ตารางที่ 51 ความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนของอาจารย์

ความรู้สึกของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เข้าใจบทเรียนมากขึ้น	212	56.68
2. สนุกและกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น	151	40.37
3. เสียเวลาและไม่ได้ประโยชน์	1	0.27
4. เบื่อหน่ายเพราะเรียนโคธ	10	2.67

ตารางที่ 51 แสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้สึกต่อการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนของอาจารย์ว่า ทำให้เข้าใจบทเรียนมากขึ้น และสนุกและกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 56.68 และ 40.37 ตามลำดับ นักศึกษาส่วนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 0.27 ที่เห็นว่าทำให้เสียเวลาและไม่ได้ประโยชน์

จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับคำแนะนำของอาจารย์ เพื่อให้ นักศึกษาคิดตาม เหตุการณ์เคลื่อนไหวประจำวันจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และสื่อมวลชนอื่น ๆ ว่า มีมากน้อยเพียงใด โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของคำตอบ มีค่าดังนี้

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.00	หมายความว่าแนะนำทุกครั้งที่สอน
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่าแนะนำเป็นบางครั้ง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่าไม่เคยแนะนำเลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคำตอบเท่ากับ 2.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.54 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ผู้สอนให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการติดตามความเคลื่อนไหวประจำวันจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และสื่อมวลชนอื่น ๆ เป็นบางครั้ง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับคำแนะนำของอาจารย์ที่ให้นักศึกษาไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุด ห้องสังคมศึกษา หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของคำตอบมีค่าดังนี้

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.00 หมายความว่าแนะนำทุกครั้งที่ชอบ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59 หมายความว่าแนะนำเป็นบางครั้ง

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59 หมายความว่าไม่เคยแนะนำเลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคำตอบเท่ากับ 2.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.56 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์แนะนำนักศึกษาให้ไปค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด หรือห้องสังคมศึกษาเป็นบางครั้ง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับคำแนะนำของอาจารย์ในการให้นักศึกษาใช้หนังสือประกอบการเรียนวิชาศีลธรรม โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของคำตอบมีค่าดังนี้

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.00 หมายความว่าแนะนำทุกครั้งที่ชอบ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59 หมายความว่าแนะนำเป็นบางครั้ง

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59 หมายความว่าไม่เคยแนะนำเลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคำตอบของคำแนะนำของอาจารย์เป็น 2.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.56 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ผู้สอนแนะนำนักศึกษาให้ใช้หนังสือประกอบการเรียนวิชาศีลธรรมเป็นบางครั้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 52 ประเภทของหนังสือประกอบการเรียนวิชาศีลธรรมที่นักศึกษารับใช้

ประเภทของหนังสือ	จำนวน	ร้อยละ
1. หนังสือเกี่ยวกับพระพุทธรศาสนาและหลักธรรม	185	49.47
2. ตำรานานและนิทานพื้นเมือง	145	36.77
3. นิทานธรรมะและนิยาย	150	40.11
4. เอกสารแนะนำจริยธรรมต่าง ๆ	36	9.63
5. หนังสือสอนพระพุทธรศาสนากับเด็กและเยาวชน	80	21.39
6. หนังสือที่ระลึกอนุสรณ์ต่าง ๆ	52	13.90
7. รายงานการสัมมนาหรือการอบรมเกี่ยวกับพุทธรศาสนาและจริยศึกษาในที่ต่าง ๆ	26	6.60
8. แอมบเรียนหรือตำราเรียนวิชาศีลธรรมเล่มอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ใช้เป็นประจำ	87	23.26
9. หนังสือเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีไทย	107	50.00
10. หนังสือเกี่ยวกับพุทธประวัติและประวัติพุทธสาวก	199	53.21
11. หนังสือจรรยาบรรณทศกริ	2	0.53

ตารางที่ 52 แสดงว่านักศึกษามีจำนวนร้อยละ 53.21, 50.00 และ 49.47 ใช้หนังสือเกี่ยวกับพุทธประวัติและประวัติพุทธสาวก หนังสือเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีไทย และหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธรศาสนาและหลักธรรม เป็นหนังสือประกอบการเรียนวิชาศีลธรรมตามลำดับ

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปริมาณและจำนวนของหนังสือประกอบการเรียนวิชาศีลธรรม โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของคำตอบมีค่าตามลำดับคือ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.00	หมายความว่า มีมาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่า มีปานกลาง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่า มีน้อย
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่า ไม่มีเลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักของความเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปริมาณและจำนวนของหนังสือประกอบการเรียนวิชาศีลธรรมมีค่าเป็น 3.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.66 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วความเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปริมาณและจำนวนของหนังสือประกอบการเรียนวิชาศีลธรรมมีอยู่เป็นปริมาณและจำนวนปานกลาง

จากการศึกษาเกี่ยวกับตำราเรียน หรือแบบเรียนประกอบการเรียนของนักศึกษาพบว่านักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 61.76 มีตำราเรียนหรือแบบเรียนประกอบการเรียน นักศึกษาจำนวนร้อยละ 36.36 ไม่มีตำราเรียนหรือแบบเรียนประกอบการเรียน และนักศึกษจำนวนร้อยละ 1.87 ไม่ตอบแบบสอบถาม

สำหรับนักศึกษาที่มีตำราเรียน ตำราเรียนหรือแบบเรียนที่ใช้อยู่ส่วนใหญ่ นักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 77.36 ใช้ตำราเรียนที่หมวดวิชาสังคมศึกษาของแต่ละวิทยาลัยจัดทำขึ้น และนักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 22.64 ใช้ตำราที่มีผู้แต่งแตกต่างกันไปเรียงลำดับดังนี้

1. สังคมศึกษา 3 ของนายชอุ่ม ทศสิน
2. สังคมศึกษา 3 ของนายสถิตย์ วงศ์สวรรค์
3. คำบรรยายพุทธศาสตร์ ของนายปิ่น มุทุกันต์
4. แบบเรียนวิชาศีลธรรม ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ของนายแปลก สนธิรักษ์

ตารางที่ 53 แหล่งที่มาของคะแนนวัดผลการ เรียนวิชาศีลธรรม

แหล่งที่มาของคะแนน	จำนวน	ร้อยละ
1. การสอบข้อเขียนปลายภาคอย่างเดียว	38	10.16
2. การสอบย่อยระหว่างภาคทุกครั้ง	109	29.14
3. รายงานประจำภาค	96	25.67
4. งานที่ทำส่งทั้งหมดตลอดภาคการศึกษา	90	24.06
5. กิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียน	49	13.10
6. คะแนนความประพฤติไปรวมกับการสอบข้อเขียน	54	14.44
7. การสอบย่อยระหว่างภาคไปรวมกับการสอบปลายภาค	246	65.76

จากตารางที่ 53 จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่ที่สุดคิดเป็นร้อยละ 65.76 เห็นว่าคะแนนวัดผลของนักศึกษาได้มาจากการสอบย่อยระหว่างภาครวมกับการสอบปลายภาค รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 29.14, 25.67 และ 24.06 ได้มาจากการสอบย่อยระหว่างภาคทุกครั้ง รายงานประจำภาคและงานที่ทำส่งทั้งหมดตลอดภาคการศึกษา

จากการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 43.05 ไขข้อทดสอบแบบปรนัยและบรรยายรวมกัน รองลงมา นักศึกษาจำนวนร้อยละ 39.30 ไขข้อทดสอบเป็นแบบปรนัย และนักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 17.11 ไขข้อทดสอบเป็นแบบบรรยาย

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาในการเรียนวิชาศีลธรรม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 59.89 มีอุปสรรคและปัญหาในการเรียนวิชานี้ นักศึกษาส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 39.84 ไม่มีอุปสรรคและปัญหาใด ๆ ในการเรียน และมีนักศึกษาร้อยละ 0.27 ไม่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้

รายละเอียดเกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาศีลธรรมปรากฏในตารางที่ 54

ตารางที่ 54 อุปสรรคและปัญหาของนักศึกษาในการเรียนวิชาที่อบรม

อุปสรรคและปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ชอบวิชาที่อบรมมาก่อน	57	25.45
2. วิธีการสอนของอาจารย์น่าเบื่อและไม่ใช้อุปกรณ์การสอนช่วย	122	54.46
3. เนื้อหาที่ให้เรียนซ้ำซ้อนไม่น่าสนใจ	83	37.05
4. ไม่มีหนังสือหรือแหล่งที่จะให้คนควาหาความรู้เพิ่มเติม	25	11.16
5. อาจารย์ผู้สอนไม่ให้ความเป็นกันเองกับท่าน	34	15.13
6. การประพฤติปฏิบัติตัวของอาจารย์ที่สอนไม่น่าเลื่อมใส	20	8.92
7. อาจารย์ผู้สอนมีอายุมากเกินไป	12	5.36
8. มีเวลาเรียนน้อยเกินไป	76	33.93

ตารางที่ 54 แสดงว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 54.46 กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการเรียนวิชาที่อบรมว่าวิธีการสอนของอาจารย์น่าเบื่อและไม่ใช้อุปกรณ์การสอนช่วย รองลงมา ได้แก่ เนื้อหาที่ให้เรียนซ้ำซ้อน ไม่น่าสนใจ เวลาเรียนน้อยเกินไป และไม่ชอบวิชาที่อบรมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 37.05, 33.93 และ 25.45 ตามลำดับ

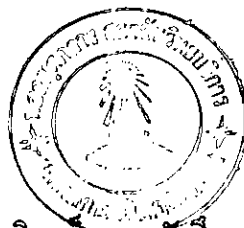
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 55 วิธีการที่นักศึกษาใช้เมื่อไม่เข้าใจวิชาที่สรรรม

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ถามอาจารย์ผู้สอน	246	65.78
2. ถามอาจารย์วิชาอื่น	6	1.60
3. ถามเพื่อน	62	16.58
4. ถามผู้มีความรู้ในเรื่องพุทธศาสนาและศีลธรรม	138	36.90
5. ศึกษาคนเดียว	163	43.58

จากตารางที่ 55 จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 65.78 เมื่อไม่เข้าใจวิชาที่สรรรมจะถามอาจารย์ผู้สอน รองลงมา นักศึกษาคนเดียวคิดเป็นร้อยละ 43.58 และถามผู้มีความรู้ในเรื่องพุทธศาสนาและศีลธรรม คิดเป็นร้อยละ 36.90 ตามลำดับ นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 1.60 ถามอาจารย์ผู้สอนวิชาอื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียน
การสอนวิชาศีลธรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตารางที่ 56 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับวิชาศีลธรรม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. มีประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในชีวิตได้ตลอดเวลา	279	74.60
2. เข้าใจง่าย	68	18.13
3. สนุกสนาน น่าสนใจ	49	13.10
4. ไม่มีประโยชน์ เพราะไม่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	27	7.22
5. เข้าใจยาก	46	12.30
6. น่าเบื่อ ด้าสมัย	35	9.36
7. เนื้อหาซ้ำซ้อนและจำยาก	2	0.53

ตารางที่ 56 แสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 74.60 เห็นว่า วิชาศีลธรรมมีประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในชีวิตได้ตลอดเวลา นักศึกษาส่วนน้อยคือ ร้อยละ 7.22 และ 0.53 ที่เห็นว่าไม่มีประโยชน์เพราะไม่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ และเนื้อหา ซ้ำซ้อนและจำยากตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 57 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ผู้สอนวิชาศีลธรรม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ดี	202	54.01
2. มีบุคลิกเหมาะสมกับความเป็นครู	163	43.58
3. มีวิธีการสอนดี ทันสมัย	37	23.26
4. มีวิธีการสอนไม่ดี	51	13.64
5. มีอายุมากเกินไป	18	4.81
6. มีอารมณ์เกรงเกรี้ยวเสมอ	35	9.36
7. มีอารมณ์ฉะเฉิง แจ่มใสเสมอ	146	39.04

ตารางที่ 57 แสดงว่านักศึกษาส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 54.01 มีความเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาศีลธรรมของตนมีความรู้ดี รองลงมา นักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 43.58 เห็นว่ามีบุคลิกเหมาะสมกับความเป็นครู นักศึกษาส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 9.36 และ 4.81 ที่เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีอารมณ์เกรงเกรี้ยวเสมอ และมีอายุมากเกินไป

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับเวลาที่กำหนดให้เรียนวิชาศีลธรรม โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของคำตอบที่คำตอบสำคัญคือ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.00 หมายความว่ามากเกินไป
 น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59 หมายความว่าเหมาะสมแล้ว
 น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59 หมายความว่าน้อยเกินไป

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคำตอบเป็น 1.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.03 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษามีความเห็นว่าการที่กำหนดให้เรียนวิชาศีลธรรมน้อยเกินไป

ตารางที่ 58 เนื้อเรื่องในวิชาศีลธรรมที่นักศึกษาเห็นมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันมากที่สุด

เนื้อเรื่อง	จำนวน	ร้อยละ
1. พุทธประวัติ	73	19.56
2. หลักธรรม (มงคลสูตร)	210	56.15
3. ความรู้เกี่ยวกับพระสงฆ์ (การบวช การปกครอง คณะสงฆ์ในปัจจุบัน)	92	24.60
4. พิธีทำบุญ (กาลที่ควรทำบุญ การจัดสถานที่ ระเบียบ พิธี)	206	55.08

จากตารางที่ 58 จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 56.15 และ 55.08 เห็นว่าเนื้อเรื่องในวิชาศีลธรรมที่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันมากที่สุด ได้แก่ หลักธรรม (มงคลสูตร) และพิธีทำบุญ (กาลที่ควรทำบุญ การจัดสถานที่ ระเบียบพิธี) นักศึกษาส่วนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 19.56 ที่เห็นว่าพุทธประวัติมีประโยชน์มากที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 59 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับตำราเรียนที่ใช้

ความก่เห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. รูปเล่มกระทัดรัดดี	58	15.51
2. รูปเล่มมีขนาดเล็กเกินไป	7	1.87
3. เนื้อหาย่อเกินไป	66	17.65
4. เนื้อหาสาระมีประโยชน์และเข้าใจดี	153	42.25
5. เนื้อหายากเกินไป	34	9.09
6. เนื้อหาง่ายเกินไป	6	1.60
7. ภาษารักกุม เข้าใจง่าย	69	18.45
8. ภาษายากและสับสนเกินไป	34	22.46
9. ไม่มีภาพประกอบหรือน้อยเกินไป	34	22.46
10. รูปเล่มหนังสือไม่ชวนอ่าน	1	0.27

จากตารางที่ 59 จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 42.25 มีความเห็นเกี่ยวกับตำราเรียนที่ใช้ว่า เนื้อหาสาระมีประโยชน์และเข้าใจดี และ นักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 22.46 เห็นว่าภาษายากและสับสนเกินไป และไม่มีภาพประกอบหรือน้อยเกินไป นักศึกษาส่วนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 0.27 เห็นว่าตำราเรียนที่ใช้มีรูปเล่มไม่ชวนอ่าน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนวิชาศีลธรรม โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของค่าคอมมีค่าตามลำดับ คือ

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 4.60-5.00	หมายความว่า มีประโยชน์มากที่สุด
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.59	หมายความว่า มีประโยชน์มาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่า มีประโยชน์ปานกลาง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่า มีประโยชน์น้อย
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่า ไม่มีประโยชน์เลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักของค่าคอมมีค่าเป็น 3.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.15 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนวิชาศีลธรรมมีประโยชน์มาก

ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาในด้านประโยชน์ของการที่อาจารย์ใช้อุปกรณ์การสอนว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยให้นำหนักเฉลี่ยของค่าคอมมีค่าตามลำดับดังนี้

น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 4.60-5.00	หมายความว่า มีประโยชน์มากที่สุด
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 3.60-4.59	หมายความว่า มีประโยชน์มาก
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.59	หมายความว่า มีประโยชน์ปานกลาง
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.60-2.59	หมายความว่า มีประโยชน์น้อย
น้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.59	หมายความว่า ไม่มีประโยชน์เลย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักค่าคอมมีค่าเป็น 3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 0.96 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาเห็นว่าการใช้อุปกรณ์การสอนในวิชาศีลธรรมมีประโยชน์มาก

ตารางที่ 60 อาจารย์สอนวิชาศีลธรรมที่นักศึกษาต้องการ

คุณลักษณะของอาจารย์	จำนวน	ร้อยละ
1. มีบุคลิกลักษณะดีเป็นที่ศรัทธาของนักศึกษา	255	68.18
2. มีระเบียบวินัยและเข้มงวดกวดขัน	71	16.98
3. มีความเป็นมิตรและเมตตากรุณา	239	63.90
4. มีอารมณ์มั่นคงสม่ำเสมอ	179	47.86
5. มีความรู้ดี	203	54.28
6. มีวิธีการสอนดี	258	68.93
7. มีอายุไม่มากเกินไป	53	14.17
8. เป็นผู้ทันสมัยพอสมควรและมีความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันดี	181	48.40
9. เป็นพระภิกษุสงฆ์หรือเป็นผู้ที่สมัครใจสอนวิชาด้วยความสนใจ	63	16.84
10. มีระเบียบวินัย แต่ไม่เข้มงวดกวดขันจนเกินไป	10	2.67

ตารางที่ 60 แสดงว่านักศึกษาสวนใหญ่ร้อยละ 68.93 และ 68.18 ต้องการให้อาจารย์สอนวิชาศีลธรรมมีวิธีการสอนดี และมีบุคลิกลักษณะดีเป็นที่ศรัทธาของนักศึกษา รองลงมานักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 63.90 ต้องการให้อาจารย์มีความเป็นมิตรและเมตตากรุณา นักศึกษาจำนวนร้อยละ 54.28 ต้องการอาจารย์ที่มีความรู้ดี รองลงมา นักศึกษาต้องการอาจารย์ที่เป็นผู้ทันสมัยพอสมควร ตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันดี และมีอารมณ์มั่นคงสม่ำเสมอคิดเป็นร้อยละ 48.40 และ 47.86 ตามลำดับ

ตารางที่ 61 สิ่งที่นักศึกษาต้องการให้ปรับปรุงในการเรียนการสอนวิชาศีลธรรม

สิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุง	จำนวน	ร้อยละ
1. ระยะเวลาของการเรียนตามหลักสูตร	135	36.01
2. หลักสูตรและประมวลการสอน	144	38.50
3. บุคลิกลักษณะของผู้สอน	117	31.28
4. วิธีการสอน	223	59.63
5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	196	52.41
6. ระบบบริหารของวิทยาลัย	54	14.44
7. อุปกรณ์การสอนและหนังสืออ่านประกอบ	186	49.73
8. แบบเรียนหรือตำราเรียน	110	29.41
9. ความสะดวกในการใช้แหล่งความรู้ เช่น ห้องสมุด หรือห้องสังคมศึกษา	100	26.74
10. คะแนนและการวัดผล	60	16.04

ตารางที่ 61 แสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 59.63 ต้องการให้ปรับปรุงวิธีการสอน รองลงมานักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 52.41 ให้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 49.73 ต้องการให้ปรับปรุงอุปกรณ์การสอนและหนังสืออ่านประกอบ รองลงมาคือ การปรับปรุงหลักสูตรและประมวลการสอน ระยะเวลาของการเรียน และบุคลิกลักษณะของผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 38.50, 36.01 และ 31.28 ตามลำดับ นักศึกษาส่วนน้อยคือ ร้อยละ 16.04 และ 14.44 ที่ต้องการให้ปรับปรุงคะแนน การวัดผล และระบบบริหารของวิทยาลัยตามลำดับ

ความต้องการของนักศึกษาที่จะปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนวิชาศีลธรรม
พอจะแยกกล่าวได้ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาศีลธรรม ควรจะปรับปรุงในสิ่งต่อไปนี้

1.1 คุณลักษณะทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนควรเป็นผู้มีความรู้ลึกซึ้งพอสมควร
ในเรื่องศาสนา ศีลธรรมจรรยา มีความรอบตัวดี และมีความทันสมัยพอควร ต้องเป็นผู้
ที่มีคุณธรรม มีจิตใจดี เมตตาปราณี เยือกเย็น สุขุม และสามารถปรับตัวให้เข้ากับนักศึกษา
ได้ นอกจากนั้นควรเป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเองและสร้างระเบียบวินัยให้กับนักศึกษา
ด้วย อาจารย์ผู้สอนควรมีอายุพอสมควร แต่งกายเหมาะสมกับสภาพความเป็นครู ต้อง
ปฏิบัติตนให้ตรงกับหลักการที่สอน และควรให้คำชมเชยและรางวัลแก่นักศึกษาที่ประพฤติตนดี
เป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อเป็นกำลังใจและเป็นตัวอย่างให้นักศึกษาอื่นกระทำความดี

1.2 วิธีการสอน การจัดกิจกรรม การใช้อุปกรณ์การสอน และการวัดผล
ควรหาวิธีการสอนที่จะทำให้ให้นักศึกษาสนใจวิชาศีลธรรมมากขึ้น ควรนำเทคนิคการสอนใหม่ ๆ
มาใช้ และนำกิจกรรมที่สอนมาประยุกต์กับเหตุการณ์ปัจจุบันควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำ
หลักธรรมที่เรียนไปปฏิบัติ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ผู้สอนควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมใน
กิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุด เช่น ร่วมกันอภิปรายปัญหาต่าง ๆ เพื่อแสดง
ความคิดเห็นและควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การไปฟังเทศน์ที่วัด เชิญวิทยากร
มาบรรยายให้ฟัง และการพานักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่เป็นบางครั้ง ผู้สอนควรใช้อุปกรณ์
การสอนให้เข้ากับบทเรียน และพยายามชี้แหล่งค้นคว้าหาความรู้ด้านพุทธศาสนาให้มากกว่า
ที่เป็นอยู่ สำหรับการวัดผล ค่าของคะแนนควรมากกว่านี้ นักศึกษาจะได้เห็นความสำคัญ
ของวิชาศีลธรรม วิธีการวัดผลควรเน้นด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติให้เท่าเทียมกัน ลักษณะ
ข้อทดสอบควรเป็นแบบบรรยายให้มากที่สุด เพื่อให้นักศึกษาจะสามารถบรรยายความรู้ที่
นึกคิดได้ดีกว่าข้อทดสอบแบบปรนัย

2. หลักสูตร ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร ประมวลการสอน และเนื้อหา
ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย เนื้อหาควรจะเน้นถึงจุดสำคัญที่นำมาใช้กับชีวิต
ประจำวันให้มาก โดยเฉพาะควรเน้นด้านหลักธรรมคือ มงคลสูตร และควรศึกษา
เนื้อหา ประยุกต์กับสภาพสังคมในปัจจุบันให้มากที่สุด

3. คำราเรียนและแบบเรียน ควรมีคำราเรียนที่แน่นอนและใช้ภาษาที่ง่าย ไม่ควรมีภาษาบาลีและสันสกฤตมากนัก โดยเฉพาะในพุทธประวัติควรมีภาพประกอบและรูปเล่มน่าอ่านเพื่อเราความสนใจ และควรมีหนังสือประกอบการเรียนให้นักศึกษามีโอกาสนหาหาความรู้ใหม่มากกว่าที่เป็นอยู่

4. ผู้บริหารวิทยาลัย ควรจะส่งเสริมความสำคัญวิชาศีลธรรม โดยการเลือกอาจารย์ที่มีความรู้และเหมาะสมเป็นผู้ทำการสอน ควรจะสนับสนุนให้มีการจัดห้องศีลธรรมโดยเฉพาะ เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่โนมน้าวจิตใจนักศึกษาให้เกิดความสงบและได้รับแรงกระตุ้นที่จะศึกษาเกี่ยวกับศีลธรรม จรรยา และวัฒนธรรม ให้ลึกซึ้งและเห็นคุณค่าของวิชานี้มากขึ้น และถ้าทำได้ทางวิทยาลัยควรเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องให้เพิ่มกำหนดเวลาเรียนวิชาศีลธรรมให้มากขึ้น เพื่อผู้สอนจะได้มีเวลาปลูกฝังทัศนคติที่ดีงามให้แก่ผู้เรียนและอาจจะเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาเยาวชนได้ นอกจากนี้ควรกำหนดให้วิชาศีลธรรมเป็นวิชาเอก-โท ในระดับ ป.กศ. สูง และระดับปริญญาตรี เช่นเดียวกับวิชาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ซึ่งอยู่ในหมวดวิชาสังคมศึกษาด้วยกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย